

št. 125 (20.753) leto LXIX.

PIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vviši Zakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 30. MAJA 2013

www.primorski.eu

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art.2, comma 20/b, legge 66/96 - Trieste

3 0 5 30

1,20 €

*Dvoletni odlog,
toda časa
za ukrepe
veliko manj*

RADO GRUDEN

Slovenija je od Bruslja dobila še dve leti časa, da svoje javne finance spravi v red oziroma v okvir, ki jih zahteva Evropska komisija. Čeprav je bil sklep o odlogu pričakovani, gre vsekakor za pozitivno novico. Predvsem zato, ker je Bruselj s tem potrdil, da gredo slovenski ukrepi za izhod iz krize v pravo smer. Toda to je le en del zgodbe. Ob pohvalah je namreč v bruseljski oceni tudi vrsta pripomorenil in zahtev, ki jih mora Slovenija čim prej izpolniti. Naloga ne bo lahka, saj so gospodarske razmere še vedno slabe in recesije letos še ne bo konec.

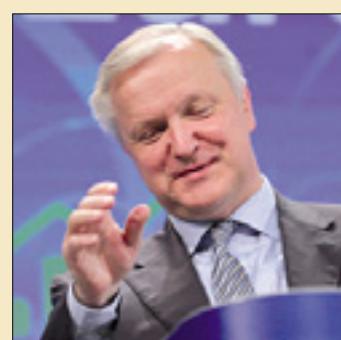
Nedvomno bo najtrši oreh sanacija bančnega sistema, brez katerega ni mogoče razmišljati ne o razdolžitvi podjetij in ne o ponovnem gospodarskem zagoru, ki je osnovni temelj za zmanjšanje brezposelnosti in primanjkljaja. Koliko denarja bo šlo za sanacijo bank, še ni povsem jasno, saj bodo potrebeni dodatni pregledi o dejanskem stanju v bankah.

Do svežega denarja za zmanjševanje primanjkljaja namerava Slovenija priti tudi s predajo državnih podjetij, toda verjetno to ne bo dovolj. Zato se že zdaj postavlja vprašanje, kolikšen davek bodo morali za dodatno varčevanje plačati državljanke in državljanji, ki so že doslej na svoja ramena prevzeli velik del bremen, pa čeprav so za krizo najmanj krivi. Predvsem pa koliko časa bo potrebno, da si politika res zavrhka rokave in začne graditi prihodnost, kot je v komentarju po objavi poročila Evropske komisije obljudila predsednica vlade Alenka Bratušek.

ITALIJA - Vlada bo pripravila osnutek ustavnega zakona

Parlament sprožil postopek za ustavne reforme, demokrati razbiti glede volilnega zakona

BRUSELJ
**Odpustek
za Italijo
in Slovenijo**

BRUSELJ - Slovenija in Italija sta včeraj po objavi poročila Evropske komisije nekako lažje zadihali. Evropska komisija je dala Sloveniji dodaten čas, da svojo hišo spravi v red. Postopka zaradi presežnih makroekonomskih neravnovesij tako za zdaj ni sprožila, država pa je dobila še dve leti časa za odpravo presežnega primanjkljaja. A obenem mora nujno ukrepati, predvsem v zvezi s sanacijo bank.

Po drugi strani pa je evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Olli Rehn (**na sliki**) napovedal, da bo Evropska komisija končala posebni nadzor nad italijansko javno porabo, ki ga je leta 2009 uvedla zaradi presežnega primanjkljaja.

Na 2. in 11. strani

SSG - Jutri nova domača premiera
**Pisonova Hozana
tekočemu računu**

ŠPETER - Obisk odbornice Panariti
**Vlada FJK išče rešitve
za dvojezično šolo**

ŠPETER - Nova deželna vlada se bo potrudila za iskanje rešitev problemov, ki negativno pogojujejo sedanjost in prihodnost dvojezične šole v Špetru. To obljublja odbornica Lorevana Panariti (**na sliki**), ki se je srečala z domačim županom Tizianom Manzinijem, učnim osebjem, starši in lokalnimi upravitelji.

Prostorska situacija šole je zelo kritična, kot je na lastne oči lahko preverila tudi nova deželna odbornica za šolstvo.

Na 3. strani

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

T Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

**Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.**

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
tel. 040 630696
Usluge na domu

**MARINIGH
confezioni**

**Nova kolekcija
POMLAD/POLETJE**

**Trg Cavour, 25
34074 - Tržič**

Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu parkirišču

Saint Honore'
OROCOLATO

SLADOLEDARNA

ul. Cassa di Risparmio 9 - Trst

"Tram" čokoladni bomboni,
Torta "Trst", Kraška torta,
"El can de Trieste",
Torte za rojstne dneve
"Orocolato" in "Samba"

**ODPRTO VSAK DAN
od 9.00 do 23.00**

**DIŠI PO PIKNIKU
MESNICA IN DISKONT PIVKA V SEŽANI**

Ugodne cene **svežega perutninskega mesa** Pivka in **rdečega mesa** slovenskih dobaviteljev ter dnevno sveže pečeni piščanci in svinjske kračle!

• ČEVAPČIČI, sveži	5,99	5,49	€/kg
• SVINJSKA REBRA, sveža	5,77	4,99	€/kg
• ROASTBEAF, sveži	11,80	10,90	€/kg
• PIŠČANČJI FILE, sveži	6,79	5,99	€/kg
• PIŠČANČJA NABODALA, 450g, sveža	3,79	2,99	€/kos
• PIŠČANČJE PERUTI, zamrznjene	3,99	2,69	€/kg

Akcija traja do 30. junija 2013.

Mesnica in diskont Pivka, Partizanska ul. 70, Sežana
Urnik: pon.-pet.: 7.30 - 18.30, sob.: 7.30 - 13.00.
Tel.: (00386) 0592 51 660

BRUSELJ - Postopka zaradi presežnih makroekonomskih neravnočasij za zdaj ne bo

Slovenija dobila dodaten čas za uresničitev obljudljenega

BRUSELJ, LJUBLJANA - Evropska komisija je dala Sloveniji včeraj dodaten čas, da svojo hišo spravi v red. Postopka zaradi presežnih makroekonomskih neravnočasij tako za zdaj ni sprožila, država pa je dobila še dve leti časa za odpravo presežnega primanjkljaja. A obenem mora nujno ukrepati. Premierka Alenka Bratušek napoveduje ukrepanje.

Slovenija se je tako izognila grozemu postopku zaradi makroekonomskih neravnočasij, a bodo v Bruslu izvajanje načrtovanih slovenskih ukrepov in uresničevanje priporočil pozorno spremljali. Postopek zaradi neravnočasij lahko komisija sproži kadar koli. Na vprašanje, zakaj se komisija ni odločila za uvedbo postopka, je evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Olli Rehn odgovoril, da je Slovenija v zadnjem času res odločno ukrepala. »Nedavne ustavne spremembe so bile pri tem tudi zelo pomembne,« je dodal. Slovenija je od aprila po njegovih besedah občutno pospešila tempo reform in odločno ukrepa za odpravo presežnih makroekonomskih neravnočasij. Rehn sicer ocenjuje, da se bo Slovenija z odločnim in učinkovitim izvajanjem proračunskih in reformnih načrtov izognila programu pomoći.

Ob tem je Evropska komisija za Slovenijo predlagala še dve dodatni leti za odpravo presežnega javnofinancijskega primanjkljaja. Tega mora zdaj pod tri odstotke bruto domačega proizvoda spraviti leta 2015, a mora dosledno izvajati že sprejetje javnofinancijske ukrepe ter opredeliti in izvesti nove. Ukrepe mora sprejeti do oktobra, nato pa redno periodično poročati o ukrepanju na področju javnih financ.

Evropska komisija je za Slovenijo pripravila devet priporočil za nadaljnje ukrepanje, v katerih jo opozarja, da mora očistiti bančne bilance, izvesti privatizacijo, rešiti problem prezadolženih podjetij, nadaljevati javnofinancijsko solidacijo, izboljšati konkurenčnost ter še naprej reformirati pokojninski sistem in trž delna. Novost je priporočilo, ki se nanaša na pravosodje. Slovenija naj »nadgradi dosedanja prizadevanja za nadaljnje zmanjšanje trajanja sodnih postopkov na prvi stopnji v civilnih in gospodarskih sodnih zadevah ter števila pri-

Alenka Bratušek je zadovoljna

merov, ki čakajo na obravnavo, zlasti v zadevah, ki se nanašajo na izvrševanje, poziva komisijo.

Najbolj pa Bruselj skrbijo banke. Ker dvomi o verodostojnosti ocene Banke Slovenije, da bo za dokapitalizacijo bank dovolj 900 milijonov evrov, poziva k neodvisni oceni stanja bank v državni lasti. »V primeru Slovenije so me v zadnjem času najbolj skrbeli problemi, povezani z bančnim sektorjem in finančnim sistemom,« je dejal Rehn in pojasnil, da se je zdaj Slovenija »trdno in preprtičljivo« zavezala k izvedbi stresnih testov in pregleda stanja v bankah, tako da bo prenos slabih terjatev na slabo banko učinkovit in ustrezan. Na vprašanje, zakaj ne zaupa ocenam Banke Slovenije, je komisar odgovoril, da lahko na podlagi preteklih izkušenj v celotni EU reče, da se v teh primerih pojavi »določena stopnja finančnega nacionalizma«, da torej obstaja težnja, da države ne razkrivajo vseh problemov, ki jih imajo. V Banki Slovenije so tem v zvezi kratko pojasnili, da neodvisnega revizorja že tako ali tak predvideva uredba o slabih bankah.

Slovenski komisar Janez Potočnik pravi, da ocene slovenskih proračunskih in reformnih načrtov korektno kažejo, da je Slovenija v minulem mesecu opravila dobro delo, a da so sprejetje zaveze pravzaprav le dobra podlaga - resnično delo državo še čaka. Tega se očitno zaveda tudi pred-

Evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Olli Rehn (prijez) s kolegom Algirdasom Semetom in Lászlom Andorjem med včerajšnjo predstavitevjo ocen posameznih držav v Bruslu

ANSA

sednica vlade Alenka Bratušek. Po objavi ocene Evropske komisije je poudarila, da ta dokazuje, da Slovenija zmore brez pomoči. A to je šele začetek, treba bo izpolniti, kar smo si zadali, je bila jasna. »Zdaj lahko zavhamo rokave in zatčemo graditi prihodnost,« je dejala.

Odzivi parlamentarnih strank so bili različni. V opozicijskih strankah je bilo slišati, da so ocene komisije dejansko v veliki meri pohvala ukrepanja prejšnje vlade Janeza Janše. »V imenu cele vlade se zahvaljujem Evropski komisiji in aktualni vladi za (pozne) pohvale naših ukrepov. Zdaj pa je čas, da nova vlada še sama nekaj naredi,« je zapisal predsednik SDS Janez Janša. V NSI in SLS so medtem ocenili, da je pred Slovenijo zahetno delo in napovedali konstruktivno sodelovanje ter razumevanje pri izvedbi nujnih reformnih ukrepov.

V koaličnih strankah pa so v ocenah Bruslja prepoznali priznanje ukrepom nove vlade. V PS se zavedajo, da je potrebno ukrepanje, a menijo, da so z včerajšnjo oceno zanikana vsa namigovanja, da je Slovenija na pohodu proti izgubi lastne finančne suverenosti in da je podvržena nekemu nadzoru trojke.

Prvak SD Igor Lukšić pravi, da je komisija potrdila usmeritev, ki jo je Slovenija na novo začrta. Ob tem pa je opozoril, da je to za SD premalo in da bo Slovenija moralna še več narediti zlasti na spodbudi razvoja. V DL in DeSUS menijo, da je Slovenija na pravi poti, a da državo čaka še veliko dela pri izvedbi strukturnih reform.

Na Gospodarski zbornici Slovenije ocenjujejo, da so priporočila Evropske komisije skladna z zahtevami, ki jih postavlja slovensko gospodarstvo. Pozdravljajo jih tudi v Obrtno-podjetniških zbornicah. Predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Dušan Semolič pa rdečo nit priporočil komisije vidi v tem, da Bruselj vztraja na »ekstremnih oblikah varčevanja«, ki Slovenije ne bodo prideljale iz krize, ampak jo bodo še poglabljale.

Ekonomični Igor Masten, Marko Jaklič in Mojmir Mrak so se strinjali, da so bila priporočila komisije bolj ali manj pričakovana in da iz njih veje predvsem jasen poziv k takojšnjemu ukrepanju ter določeno nezaupanje do sposobnosti Slovenije, da ukrepa. Zato je Bruselj postavil tudi natančne roke. (STA)

Slovenjgradčan v priporadi navijaškega pretepa na Hrváškem

ZAGREB - Med tremi glavnimi osumnjcemi za spodbujanje nerodov in nedeljski množični pretep navijačev hrváških nogometnih moštov Rijeka in Hajduk pri Karlovcu je tudi 28-letni slovenski državljan iz Slovenj Gradca, ki na spletni strani objavila zagrebška policija. V pretepu na počivališču Desinec ob avtocesti Zagreb - Karlovac je sodelovalo več kot 150 pripadnikov navijaških skupin reške Armade in hajduške Torcide. Policija je privela 22 oseb, v priporu pa sta ostala 27 in 29-letnik z območja Reke ter Slovenjgradčan. Skupini sta bili namejeni v Zagreb na tekmi zadnjega kroga hrváškega nogometnega prvenstva, Dinamo-Hajduk in Zagreb-Rijeka. Na počivališču Desinec so se stepili, pretep se je preselil celo na avtocesto. Razmere so se umirile, ko je na kraj dogodka prispele 50 pripadnikov posebne enote hrváške policije.

HRVAŠKA - Človekove pravice in enakopravnost

Zbrali dovolj podpisov za referendum o zakonski zvezi

ZAGREB - Hrváška državljanska pobuda V imenu družine je včeraj potrdila, da so zbrali več kot 710.000 podpisov za razpis referendumu o ustavnih spremembah, s katerimi bi zakon izrecno določili kot skupnost ženske in moškega. Nasproti prihodki opozarjajo, da bi sprememba ustave pomenila kršitev človekovih pravic in enakopravnosti istospolno usmerjenih.

Predstavniki pobude V imenu družine so včeraj znova zavrnili obtožbe, da je njihova akcija homofobična. Pojasnili so, da nameravajo državljanom na demokratičen način omogočiti, da se izrečejo o sestavi zakonskih skupnosti.

Na novinarski konferenci v Zagrebu so znova obsodili tudi fi-

zične in verbalne napade na njihove prostovoljce, ki so zbirali podpise za referendum na stojnicah po Hrváškem, večinoma pred cerkvami.

Hrváška vlada meni, da gre pri pobudi za referendum za politično motivirano potezo z namenom njene destabilizacije in ne zaradi resničnega problema na Hrváškem, saj zaenkrat ne namejavajo legalizirati istospolnih zakonskih skupnosti. Levosredinska koalicija naj bi zahtevala mnenje ustavnega sodišča o ustavnosti referendumskoga vprašanja, ki se glasi: Ali ste za to, da bi v ustavo zapisali določilo, da je zakon živiljenska skupnost ženske in moškega? Po mnenju vlade zakonska skupnost ni ustavna kategorija, temveč jo določa poseben zakon.

(STA)

Če bo ustavno sodišče potrdilo skladnost referendumskoga vprašanja z ustavo, bodo izidi referendumu obvezujoči. Hrváška ustava namreč dopušča možnost sprememb ustave tudi na podlagi državljanke pobude, sabor pa ima zgolj tehnično vlogo zagotavljanja vnosa odločitve v ustavo, je včeraj pojasnila nevladna organizacija Gong, ki sicer nasprotuje referendumski pobudi. Hrváška vlada trdi, da bodo imeli končno besedo o morebitnih ustavnih spremembah poslanci v saboru.

Po ocenah hrváških medijev bi vztrajanje vlade pri tem, da ima končno besedo pri odločitvi dvo-tretjinska saborska večina, lahko povzročilo tudi ustavno krizo.

SLOVENIJA - Težave zaradi del na cestah

Možni zastoje na cesti Postojna - I. Bistrica - Jelšane

ILIRSKA BISTRICA - Zaradi več delovnih zapor na cesti Postojna-Ilirska Bistrica-Jelšane in napovedanega povečanega prometa predvsem med vikendi, želi Direkcija RS za ceste (DRSC) voznike, ki so namenjeni na mejni prehod Jelšane napotiti na druge mejne prehode. Pri Petelinjah pri Pivki in v Ilirski Bistrici poteka promet zaradi del izmenično enosmernega. Delna zapora ceste pri Petelinjah bo le še do konca tega tedna, po 3. juniju pa je predvideno, da bo delna zapora pri železniški postaji v Pivki, in sicer do 20. junija. Prav tako bo do 20. junija zaprta cesta Pivka-Ilirska Bistrica preko Knežaka, kjer je zaprt krajski odsek, obvoz za izključno lokalni promet pa poteka po občinski cesti. V Ilirski Bistrici DRSC gradi krožišče in je zaradi del, ki jih ni mogoče izvesti drugače kot pod zaporo, izdala dovoljenje za delno zaporo. Slednja naj bi bila zaključena do 30. junija.

Dovoljenje za zaporo ostalih cest je bilo izdano zaradi gradnje kanalizacijske-

ga in vodovodnega omrežja, projekta Občine Pivka, ki je financiran s pomočjo evropskih sredstev. Dela se bodo izvajala na več lokacijah istočasno. Je pa bilo zaradi izrazito turističnega značaja te ceste izdano dovoljenje za delno zaporo z izmenično enosmernim prometom samo do 20. junija in nato spet po 15. septembru, v poletnih mesecih se lahko izvajajo dela samo pod delno zaporo z urejenim dvo-smernim prometom.

Največ zastojev pričakujejo ob petkih popoldne in sobotah dopoldne proti Hrváški ter ob nedeljah popoldne in zvečer proti Postojni. Prvič že ta konec tedna, ko se v Avstriji in nekaterih delih Nemčije končajo binkoštne počitnice. Ob daljših zastojih vozilom priporočajo uporabo mejnega prehoda Starod oz. ceste Kozina-Starod. Pri tem še opozarjajo, da bo promet do konca junija zaradi del oviran tudi na avtocesti med Kozino in Divačo, kjer je proti Ljubljani zaprt priključek Divača.

DEŽELNI ŠOLSKI URAD - Po dolgoletnih prizadevanjih na vseh ravneh

Organizacijski del slovenskega šolstva v Italiji pred rešitvijo

Razpis natečaj za zaposlitev 7 ljudi z znanjem slovenščine na vodstvenih in upravnih položajih

TRST - Poslanka Tamara Blažina izraža posebno zadovoljstvo, da je po (pre)dolgim in mučnem naprejanju prišlo do razpisa deželnega šolskega skrbništva, objavljenem v Uradnem listu italijanske republike št. 42 z dne 28. maja 2013, s katerim se končno udejanja 13. člen zaščitnega zakona. S tem bo lahko tudi formalno urejeno vprašanje slovenskega deželnega šolskega urada, ki je prisoten za osebje državnih šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji. S tem vprašanjem se je že ukvarjal senator oz. vladni podtajnik Miloš Budin, sama Blažinova pa je v zvezi s tem postavila vrsto parlamentarnih vprašanj in še pred kratkim ponovno neposredno posegla pri pristojnih ministrskih funkcionarjih, da bi se zadeva končno rešila, navkljub številnim nesprejemljivim zapletom. O tem je bilo sicer govora tudi na zadnjem vladnem omizju za vprašanja slovenske manjšine, kjer je tekla razprava o problemih šolstva in kjer so predstavniki krovnih organizacij ponovno opozorili vladu na to pomembno vprašanje.

TAMARA BLAŽINA

KROMA

Sedaj pa, ko je bil razpis objavljen, bo primerno pridobiti čim več kandidatov za predvidenih sedem mest zato, da bo urad deloval na najboljši način in bil kos številnim izvivom, ki se skoraj vsakodnevno pojavljajo na splošnem področju šolstva in tudi specifično manjšinskega. Ob tem se Blažinova v sporočilu za tisk zahvaljuje tudi ravnatelju urada Tomažu Simčiču in ostalem osebju, ki si je vse do danes, navkljub velikim težavam in marsikateri nedrečnosti, prizadevno soočalo s številnimi vsakodnevnnimi problemi in tako

uspešno delovalo v oporo slovenskemu šolskemu sistemu v Italiji.

»S tem razpisom se bo nekako končno uredil formalni problem organizacije slovenskega šolstva v Italiji, čeprav bodo še manjkale nekatere figure, kot je npr. inšpektor in ob dejstvu, da še vedno nimamo kritih vse ravnateljskih mest, kar vsaj delno pogojuje popolni razvoj našega šolstva. Po drugi strani pa bomo morali še naprej na najboljši način razvijati sodelovanje med vsemi komponentami, ki se ukvarjajo s problematiko slovenskega šolstva v Italiji od krovnih organizacij, deželne šolske komisije vse do izvoljenih predstavnikov. Vse to tudi v funkciji potrebe posodobitev dosedanja zakonodaje, ki obravnavata manjšinsko šolo, ob dejstvu, da že imamo na razpolago osnovno novega zakona, katero se lahko primerno dopolni med samim parlamentarnim postopkom,« poudarja Blažinova.

Pri vseh teh vprašanjih bo gotovo v pomoč tudi nova deželna uprava oz. pristojna odbornica Panaritijeva, s katero

se je poslanka Blažinova že dogovorila za sodelovanje pri še nereznenih, zelo prečih vprašanj dvojezičnega šolstva v Videmski pokrajini, še piše v tiskovnem sporočilu iz poslankinoga urada.

Rok za prošnje zapade 27. junija

TRST - Deželni šolski urad obvešča, da je bil v Uradnem listu italijanske republike št. 42 z dne 28. maja 2013, v seriji »Concorsi e Esami«, objavljen razpis natečaja za redno zaposlitev vodstvenega in upravnega osebja z znanjem slovenskega jezika pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo-Julijsko krajino. Čas za predložitev vloge je do 27. junija 2013. Vse potrebne informacije so na spletni strani www.scuola.fvg.it.

ŠPETER - Obisk deželne odbornice Loredane Panariti

Iskanje rešitev za dvojezično šolo

V kratkem sklic delovnega omizja, ki naj bi probleme premaknilo s sedanje mrtve točke - Na srečanju tudi župan Tiziano Manzini

ŠPETER - Udeleženci dobro obiskanega torkovega srečanja z novo deželno odbornico za delo in šolstvo Loredano Panariti, ki je bilo v Špetru namenjeno obravnavi prostorskih problematik tamkajšnje dvojezične šole, so se obvezali za nadaljnje skupno iskanje rešitev tega zelo kočljivega problema. Preverili bodo - v prvi vrsti nova deželna uprava predsednice Debore Serracchiani - ali je navkljub tako imenovanemu paktu stabilnosti mogoča dodelitev in izvedba gradbenih del na šolskem poslopju.

Slednjega so morali učenci in dijaki (stavba ni odgovarjala protipotresnim zakonom) pred več kot tremi leti zapustiti in se preseliti na tri različne lokacije, v katerih še danes v neprimernih pogojih poteka šolski pouk. Domenili so se tudi za sklic delovnega omizja, ki naj bi se stestalo že prihodnji teden, cilj katerega bo odprava težav in ovir, ki so s tem v zvezi nastale na krajevnih ravni.

Po uvodni predstavitvi prostorskih težav šole s strani špetskega župana Tiziana Manzinija (navzoč je bil tudi občinski svetnik iz vrst levosredinske opozicije Fabrizio Dorbolò), je deželna odbornica Panaritijeva, ki govorji slovensko in dobro pozna stvarnost špetske dvojezične šole, imela na srečanju priložnost vzpostaviti živ stik s širšim družbenim okoljem Benečije. Ugotovila je, da je problematika šole močno občutena in da so starši, ki so se ob učnem kadru, ravnateljici Živi Gruden in krajevnih upraviteljih množično udeležili srečanja, zaradi tega zelo zaskrbljeni. Poleg logističnih težav, s katerimi se morajo soočati družine, preselitev šole v nekdanje učiteljišče, v dijaški dom in v nekatere pritlične prostore sedeža Gorske skupnosti namreč ovira normalen potek pouka

in onemogoča tisto didaktično dejavnost, ki bi je bili v normalnih pogojih lahko šolarji deležni.

Na srečanju, ki sta se ga udeležila tudi deželna svetnika iz videmske pokrajine Cristiano Shaurli in Silvana Cremaschi, je odbornica Panaritijeva z veseljem ugotovila, v kolikšni meri si prebivalstvo tega območja prizadeva za ohranitev javnega šolskega zavoda. Sestanka so se udeležili tudi predstavniki iz Kanalske doline, kjer, kot je znano, obstaja odkrita želja za ustanovitev večjezične šole (učni jezik italijančina, slovenščina in nemščina). Hkrati je nova deželna odbornica že navezala stike z deželnim šolskim uradom in krajevnimi upravami, glede obravnavne odprtja dvojezičnih šol tudi v Tipani in Bardu. (ARC/MCH)

Odbornica Loredana Panariti (tretja z desne) na srečanju na špetskem županstvu (od desne) z ravnateljico dvojezične šole Živo Gruden, županom Tizianom Manzinem, Fabriziom Dorbojom in deželnima svetnikoma Silvano Cremaschi in Cristianom Shaurlijem

NM

BRUSELJ - Ljudska peticija odbora za zaščito istoimenske doline

V evropskem parlamentu deset tisoč podpisov proti opustošenju Glinščice

Od leve:
Alessandro Severi,
evroposlanc
Andrea Zanoni
in Massimiliano
Morelli
včeraj v Bruslju

BRUSELJ - Zastopnika odbora za zaščito Glinščice (uradno ime je žal le v italijanščini: Comitato difesa Val Rosandra) Alessandro Severi in Massimiliano Morelli sta včeraj izročila evropskemu parlamentu ljudsko peticijo proti opustošenju (t.i. čistilni akciji), ki je marca lanskega leta hudo prizadelo strugo potoka v dolinskih občinah. Peticijo z okoli 10 tisoč podpisov sta izročila predsednici evropske komisije za peticije Erminii Mazzoni. Morelli in Severija je spremljal evroposlanc Italije vrednot iz Veneta Andrea Zanoni.

Peticija zahteva od pristojnih (tudi v Evropi), da razčistijo dogajanja okrog zelo slabo izpeljanega čiščenja struge Glinščice, ki ga je izvedla civilna zaščita Furlanije-Julijskih krajine. Tedanj odbornik Luca Ciriani, vodja civilne zaščite, bo glavni obtoženec na kazenskem procesu, ki se bo v Trstu začel 10. junija, odbor za Glinščico pa zahteva naj stvar razčisti tudi Računsko sodišče FJK.

OBČINSKI SVET - V občinski blagajni neizkoriščenih poldruži milijon evrov

Tudi Občina Devin-Nabrežina »jetnica« pakta stabilnosti

Kaj ti koristi, da imaš denar v blagajni oziroma v banki, če ga potem ne moreš izkoristiti, so se na včerajšnji seji upravičeno spraševali devinsko-nabrežinski občinski svetniki. Proračunski presežek Občine Devin-Nabrežina znaša milijon 512 tisoč evrov, je sporočil pristojni odbornik Lorenzo Corigliano ([na sliki](#)). Ta številka je nedvomno odraz dobrega in previdnega gospodarjenja, javne uprave pa morajo skrbeti za potrebe občanov, tako zastavljeni pakt o finančni stabilnosti pa gotovo ni kdo ve kako v korist ljudi, prej nasprotno, je poudaril Corigliano.

Omenjeni pakt si je zamislil finančni minister in Berlusconijevi vladni Giulio Tremonti, ki je hotel z njim v kriznih časih preprečiti »razsipnost« občin in pokrajin. Namesto, da bi prizadel proračunsko in finančno nemarne uprave, je Tremonti dejansko udaril po občinah, ki varčujejo in skrbno poslujejo. Furlanija-Julijnska krajina je bila kot avtonomna dežela izvzeta iz tega pakta, tudi zato, ker večina njenih občin pazi na proračune ter se ne spušča v tvegane investicije. Tondova uprava je v zadnjih mesecih mandata klonila pritiskom Montijeve vlade in osvojila temeljna načela Tremontijevega pakta, ki sedaj velja tudi v naši deželi. Corigliano je

Občina Devin-Nabrežina zaradi t.i. pakta stabilnosti ne more urediti in obnoviti bregov Timave, čeprav ima za to na voljo potrebna sredstva

KROMA

izrazil upanje, da bo nova predsednica FJK Debora Serracchiani dosegljala od Rima vsaj omilitev pakta stabilnosti, do takrat morajo občine strogo varčevati, bolj nazorno povedano »stiskati«.

Kot odraz dobrega gospodarjenja je Corigliano omenil novo pogodbo z Zadružno kraško banko glede obrestnih mer pri upravljanju občinske zakladnice ter pravilno ukrepanje v prehodu od davka ICI na davek IMU. Dobro upravljanje z javnim denarjem pa pomeni tudi dobre investicije za javna dela, za katere ima Občina Devin-Nabrežina zvezane roke. Komaj bo »sproščen« denar, ki je sedaj v banki, bo občinski odbor župana Vladimirja Kukanje financiral dve najnujnejši javni deli: strukture za zajezitez stalnega plimovanja morja v Ribiškem naselju, ter obnovitev-utrditev bregov Timave. Za oba posega si je Občina že zagotovila deželne prispevke, a kaj ko ne more oziroma ne sme porabiti svojega denarja.

S.T.

PRISTANIŠKI ODBOR

Zanimanje za koncesije v starem pristanišču

Pristaniški odbor je na včerajšnji seji pozval rimske vlado, naj vendarle sprosti zadnji denar (32 milijonov evrov) za logistično platformo. Predsednica pristanišča Marina Monassi je na to pred kratkim opozorila novega pristojnega ministra Maurizia Lupija, za dokončno sprostitev sredstev pa bo treba še naprej iz Trsta pritisnati na vlado. Pristaniška oblast pri tem uživa polno podporo nove predsednice Furlanije-Julijnske krajine Debore Serracchiani.

Monassijeva je člane pristaniškega odbora seznanila, da obstaja veliko zanimanje za koncesije v starem pristanišču po polemičnem odhodu družbe Portocittà. Zadevo bo moralno sicer razčistiti Deželno upravno sodišče, ki naj bi o tem razsodilo 10. julija. Predsednica je v zvezi s koncesijami napovedala dodatni uradni poziv za sodelovanje na razpisih, ki bo objavljen v nekaterih časopisih.

V pristanišču so zadovoljni z uspehom nedeljskega dneva odprtih vrat, ki je v novo pristanišče privabil veliko obiskovalk in obiskovalcev. V tem letu bodo podobno pobudo izvedli tudi v starem pristanišču in v industrijski coni.

POLITIKA - Novo krajevno vodstvo DS

Čok: Nisem ne Epifani in niti Travanut, temveč pokrajinski tajnik demokratov

»Nisem ne Guglielmo Epifani in niti Renzo Travanut, temveč pokrajinski tajnik Demokratske stranke,« je novinarjem, ki so ga spraševali o trajanju njegovega mandata, odgovoril Štefan Čok. Na tajniškem mestu bo ostal do strankinega kongresa, potem se bo videlo, je pristavil Čok, ki se bo do takrat maksimalno angažiral za utrditev DS v mestu in v okolici.

Pri zahtevni nalogi bodo Čoku, ki ne bo imel namestnika, pomagali blagajničarka Daniela Ciac, ter člani tajništva Lorenzo Cociani, Caterina Conti, Francesco Foti, Gianfranco Patuanelli, Roberto Pignataro, Bruna Tam in Manuel Zerjul. Najstarejši član tajništva je 70-letni Patuanelli, nekdanji sindikalista, ki je doslej vodil strankino organizacijsko strukturo. Leto mlajša je Bruna Tam, upokojena šolnica, ki ima za seboj bogate izkušnje v občinskem in rajonskem svetu. Ostali člani pokrajinskega vodstva pripadajo mlajši generaciji. Foti (28 let) je študent medicine in tajnik devinsko-nabrežinske občinske sekcije DS (menda bo odstopil), 33-letni Cocijan je zdravnik in je doma iz Milja, Caterina Conti (27 let) je filologinja in je nekoč predsedovala mladinski konzulti Občine Trst, 32-letni Pignataro je zgodovinar in šolnik, 33-letni Zerjul pa je tržaški občinski svetnik.

Novo pokrajinski tajništvo Demokratske stranke s tajnikom Štefanom Čokom

36-letni Čok se bo v prihodnjih dneh srečal z upravitelji Demokratske stranke v vseh krajevnih upravah, kar bo po njegovem znak pozornosti do celotnega tržaškega ozemlja. Izvolitev tajnika DS slovenske narodnosti pomeni je treba po njegovem oce-

niti kot čisto normalno stvar na poti sožitja in razumevanja, »pri kateri igrata zelo pomembno poslanstvo Primorski dnevnik in Piccolo, kot priča njuna vloga pri soočenju med Milošem Budinom in Luciom Tothom.«

Javni intervju z deželno predsednico Serracchiani

V Hotelu Savoia bodo danes gostili novo srečanje iz niza Dialogi o krizi in razvoju. Tokratna gostja novinarja Paola Possamaia bo deželna predsednica Debora Serracchiani. Prijetek ob 17.30 (prijava zbirajo na naslovu segreteria@nordesteuropa.it).

O Sloveniji v 2. svetovni vojni

Zgodovinarka Nevenka Troha bo danes gostja Deželnega inštituta za zgodovino odporniškega gibanja; v Vili Primc na Greti bodo namreč ob 16. uri predstavili knjigo La Slovenia nella seconda guerra mondiale, ki jo je napisala z Zdenkom Čepičem in Damjanom Guštinom. Predstavitev, ki jo bo vodil Roberto Spazzali, bodo predvajali tudi po spletu (na kanalu Youtube zavoda IRSMLFVG).

Novi razstavi v ND in TK

V Narodnem domu in Tržaški knjigarni bodo od danes na ogled slike dveh mlajših slovenskih ustvarjalcev - Tine Dobracij iz Kranja in Ljubljancana Mita Grgića. Ob 17. uri bodo v Narodnem domu odprli razstavo Očetnjava, na kateri bo Grgić predstavil svoj odnos do lovske tradicije, ob 18. pa se bo v galeriji Tržaške knjigarne predstavila ilustratorka Tina Dobracij s svojim Nepravljičnim pravljičnim svetom.

ZSKD vabi na Malo akademijo estetske vzgoje

Kako preživeti poletje ustvarjalno in v družbi? Zveza slovenskih kulturnih društev prireja v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb otroške poletne delavnice na Debelem rtiču pri Ankaranu. Ustvarjalna kolonija za osnovnošolske otroke bo od 27. do 31. avgusta v Mladinskem zdravilišču in letovišču RKS Debeli rtič.

Organizatorji si prizadavajo, da bi vsako leto otrokom ponudili novo temo in ustvarjalni navdih: letošnja že 15. izvedba središča nosi naslov Mala akademija estetske vzgoje. Na programu bodo štiri delavnice: folklorna-plešna in glasbeno-pevska delavnica pod vodstvom Katje Lavrenčič, etnografska in pravljična delavnica z Markom Gavriloskim. Za informacije in vpisovanja so na razpolago uradni ZSKD, rok prijave pa zapade danes. Poletne delavnice so namenjene otrokom, ki so člani enega izmed društev ZSKD, podprtih pa sta jih Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in Zadružna kraška banka.

Razprava o populizmu

Na sedežu združenja Tina Modotti v Ljudskem domu na Pončani bo danes ob 18. uri govor o populizmu ob predstavitev 170. številke revije Guerre&Pace. Številka obravnava uspeh Gibanja 5 zvezd in drugih populističnih skupin po Evropi. Govorila bosta urednik revije Gianluca Paciucci in zgodovinarka Claudia Cernigoj.

Film o rimskem Trstu

V kinu Ariston bodo danes ob 20.30 predstavili dokumentarec Nevidno mesto (La città invisibile), prvo digitalno rekonstrukcijo rimskega Trsta.

Koncert v Zavodu Rittmeyer

V Zavodu Rittmeyer bo jutri ob 16.30 na sporednu koncert, ki ga bodo izoblikovali gojenici in prostovoljci, mladi iz plesne šole Tercicore iz Gorice in Tržiča in zbor Večstopenjske šole Iqbal Masih.

14. FORUM TOMIZZA - Razmišljanje o učinkih globalne krize in o perspektivah skorajšnjega vstopa Hrvaške v EU

Boljše življenje v Tomizzevem duhu

Je boljše življenje v našem prostoru le utopija ali otpljiva možnost?

Prav Boljše življenje? je naslov letošnje izvedbe mednarodnih obmejnih srečanj Forum Tomizza, ki se je začel včeraj v palači Gopcevich v Trstu. Naslov tridnevnega posvetu izhaja iz romana Fulvia Tomizza Boljše življenje (1977). Prvi dan 14. Foruma Tomizza so zaznamovali učinki globalne krize na prebivalce našega širšega prostora. Ti učinki so se preplili v drugi lajmotiv včerajšnjega posvetu: vstop Hrvaške v Evropski unijo, ki se bo zgodil prvega julija.

Fulvio Tomizza (1935-1999) je nekoč izjavil, da se identificira z mejo. Prav tako se z mejo kot stičiščem narodov identificirajo organizatorji Forumu, ki se vsako leto srečujejo v Trstu, Kopru in Umagu z željo po kontaktu in dialogu. Pobudnik posvetu je bil leta 2000 književnik in publicist Milan Rakovac, ki je uvedel včerajšnje srečanje. V svojih pozdravih so se, prav tako kot Rakovac, istrskega pisatelja iz Materade spomnili tudi odborniki za kulturno občine Trst Franco Miracco, generalni konzul Republike Slovenije v Italiji Dimitrij Rupel, in podžupanja Umaga Floriana Bassanese Radin.

Prvi gost posvetu, ki ga je povezoval novinar Pierluigi Sabatti, je bil umetnostni zgodovinar, ne-

kdanji župan Vižinade in bodoči hrvaški evropslanec Marino Baldini. Istro je opisal kot stičišče narodov in jo opredelil za najbolj evropsko od vseh hrvaških dežel, ki danes pravzaprav spremlja Hrvaško v skupni evropski dom.

Na področje književnosti sta se v nadaljevanju podala predavatelj italijanske književnosti na Univerzi in Novem Sadu Christian Eccher, in bosanski pisatelj, ki živi v Londonu, Predrag Finci. Prvi je izpostavil pomembno vlogo italijanskih pisateljev, ki so ostali v Istri po drugi svetovni vojni. Te književnike je v osemdesetih letih odlikovala izjemna

odprtost pri pripovedovanju o travmeh, ki so jih zapustili vojna in dogajanja po njej. Finci je v srbohrvaščini podal odlomek svojega še neobjavljenega, esejiziranega romana, v katerem razmišlja o kolodvorih in o potnikih.

Posvet je nadaljevala mlada filozofinja iz Koperja Katja Čičigoj, ki je orisala neperspektivnost in nezmožnost boljšega življenja pripadnikov mlajših generacij. »Temne perspektive lahko premagamo ne s primanjem prihodnosti, ampak z eksperimentiranjem sedanosti« je poudarila Čičigojeva.

Okruglo mizo sta zaključila videmski zgodovinar Fulvio Salimbeni in novinar iz Brescie Valerio di Donato. Prvi je izpostavil izjemno sposobnost Fulvia Tomizze pri umeščanju svojih zgodb v ustrezna in natančna zgodovinska ozadja. Drugi pa je poudaril preročstvo istrskega pisatelja pri viziji sožitja in sprave med narodi na tem področju.

Po razpravi se je posvet zaključil s koncertom Atristra: glasbeni performans je v avli palače Gopcevich ob spremljavi kitare in klarineta ponudil tržaški kantavtor Toni Bruna. Srečanja se bodo nadaljevala danes v Kopru, jutri pa v Umagu, ko si bodo sestavljali s spominom na Tomizzo še naprej postavljali vprašanja o boljšem življenju. (mlis)

ZGODOVINSKA KAVARNA - Jutri pesniško srečanje zoper nevarnost dokončnega zaprtja

San Marco zapira. Za vselej?

Kavarna San Marco je še vedno priljubljeno prizorišče kulturnih dogodkov ARHIV PD

Skoraj na pragu stoletnice delovanja bi znamenita kavarna San Marco v Trstu lahko prenehala delovati. Jutrišnji dan, 31. maj, bo namreč zadnji pred zaprtjem prijubljenega lokalja, ki so ga v pritičju stavbe zavarovalnice Generali v današnji Battistijski ulici 18 odprli 3. januarja 1914. Kavarno bo upraviteljica zaprla s 1. junijem, uradno zaradi prenovitvenih del, ki so potrebna za prilaganje varnostnim predpisom. Vprašanje pa je, če in kdaj bodo kavarno ponovno odprli. Sedanja upraviteljica Filippijeva se ji s težkim srcem odreka, no vih upraviteljev pa še ni na obzoru.

Kavarna San Marco je leta 2005 pridobila status zgodovinskega lokalja, predvsem pa je njeno ime tesno povezano s tržaško literaturo in kulturo. Vanjo so svojčas zahajali Saba, Svevo, Joyce, Stuparich, zadnja desetletja pa Claudio Magris in številni drugi bolj ali manj znani kulturniki.

Prav tržaška kulturniška srenja se noče sprijazniti z nevarnostjo, da bi se jutri za

vselej zapre duri kavarne. Zato prirejajo ob 18. uri kolektivni pesniški riding, kot izraz poezije, protesta in upanja. Pobudnik je društvo Poesia e solidarietà, ki želi opozoriti javnost na neprecenljivo kulturno vrednost tega lokalja. »Če bi ta kavarna kot vsem odprt kulturni prostor, bi mesto izgubilo del sebe in svoje zgodovine, z njim pa bi bili tudi vsi mi revnejši«, utemeljuje predsednica društva Gabriella Valera Gruber.

Pesniški poziv proti zaprtju kavarn je bodo jutri podprtli občinski odbornik za kulturo Franco Miracco, avtor knjige o San Marcu Stelio Vinci, predsednik tržaškega Pen kluba Antonio Della Rocca, pesniki in kulturniki Primož Repar, Maurizio Mattiuzza, Roberto Fabris, Luca Visentini, Hari Bertoja, Marinella Cossu, Ottavio Gruber, Sofia Cassanelli in številni drugi. Pobudo je kajpak podprt Claudio Magris z njim pa še drugi znani kulturniki iz Italije, Slovenije, Hrvaške pa tja do Albanije in Grčije.

V pristanišču zasegli zračne pištole in puške

Med ogledom tovora, ki je potoval iz Nemčije v Turčijo, so cariniki v tržaškem pristanišču opazili nedovoljene zračne pištole in puške ter šibre. Vse so zasegli, skupna vrednost znaša 60.000 evrov. Razni modeli zračnih pištol in pušk so bili prijavljeni, njihova eksplozivna moč pa je prevelika (nad 7,4 joula), zaradi česar jih je treba obravnavati kot orožje.

Tatvina v marketu

V torek okrog 11.30 je policija prispeila v market Ulici Ruggero Manna na Škorklji, kjer je neznanec ukradel nekaj artiklov in zbežal. Policijo je poklicala uslužbenka, ki je moškega zasačila. Opazila je, ko je kradel britvice, pri izhodu pa ga je poskusila ustaviti. Tat je zbežal v avtomobil, parkiran pred prodajalno. Sedel je za volan in še z odprtimi vrati prišel motor ter močno udaril uslužbenca marketa, ki ga je hotel ustaviti. V teku je preiskava.

Ukradli torbe z orodjem

Iz parkiranega dostavnega vozila so ukradli tri torbe z orodjem. Zgodilo se je ponoči v Ulici Gramsci pri Sv. Jakobu. Lastnik vozila, ki je bil zjutraj namenjen na delo, je poklical policijo. Storilci so razbili šipo na zadnjem oknu, vrednost ukradenega orodja je 6000 evrov.

Okradli kurirja

V torek okrog 13.45 so policisti odpovedali na Trg Republike, kjer je prišlo do tatvine pri belem dnevu. Kurir je namreč ustavil dostavno vozilo in nesel blago naročniku, medtem pa so bili dejavniki tatovi. Najprej so odstranili žabico, nato pa s silo odprli zadnja vrata vozila in ukradli osem svežnjev. Le-te so naročili v trgovinah z oblačili, ribarnicami in lekarni.

PREFEKTURA - Delegacija Fiom in izpostavljenih azbestu o posledicah pokojninske reforme

Upokojenci niso vsi enaki

Reforma ovira predčasno upokojitev tudi pri delavcih, ki jim država priznava, da bodo verjetno živelni manj kot drugi

Pokojninska reforma nekdajne ministrici Else Fornero ni upoštevala pravic delavcev, ki so bili izpostavljeni smrtonosnemu azbestu - zmetala je vse v isti koš. Tem delavcem je država priznala, da bodo najverjetneje živelni manj kot ostali, po drugi strani pa pokojninska reforma sloni na ugotovitvi, da se je povprečna starost prebivalcev podaljšala in da morajo ljudje delati nekoliko dlje. Na to protislovje opozarja kovinarski sindikat Fiom-Cgil, ki je včeraj popoldne predredil manjše zborovanje pred Prefekturo. Delegacijo sindikata in izpostavljenih azbestu je sprejel predstavnik Prefekture, ki je prisluhnul stališčem in predlogom sindikalov.

»Zaradi azbesta je lani umrlo v Trstu 61 ljudi. Naša pokojnina je v Italiji prva na lestvici, čeprav je pogosteje govor o Tržiču. Lanske žrtve so bile v stiku z azbestom približno do leta 1982, krvulja smrti pa se bo dvigala še deset let,« je za Primorski dnevnik povedal pokrajinski tajnik Fiom-Cgil Stefano Borini. V Trstu so bili v stiku z azbestom pristaniški delavci, ladjevodniki, delavci tovarne Grandi Motori (državno tožilstvo je pred meseci sestavilo seznam odgovornih, ki se bodo morali zagovarjati na sodišču), kovinarji, popravljavci industrijskih strojev in drugi. Več jih je že umrlo in mnogo jih še bo, saj so azbestne bolezni neozdravljive. Te osebe so uživali določene pokojninske pravice, ki so se začele manjšati že leta 2005, je dejal Borini. Pokojninska reforma ovira predčasno upokojitev tudi pri delavcih, ki bodo po vsej verjetnosti živele manj kot druge. »Izpostavljeni az-

Sestanek na Prefekturi
KROMA

bestu nimajo nobenih prednosti, reforma jim zniža pokojnino za 12% v primeru upokojitve s 55. letom, za 2% pod 60. letom ter za odstotek pri 61.-62. letu,« je dejal Borini. Med sestankom na Prefekturi je delegacija opozorila, da to ni pravično, poleg tega pa je pozvala tudi k ponovni vzpostaviti

brezplačnega zdravstvenega nadzora (Dežela FJK ga je ukinila leta 2011), okrepiti sklad za žrtve azbesta ter sprejeti ukrepov na področju preventive in izobrazbe, saj še obstajajo osebe, ki delajo v stiku z azbestom - na stareh ladjah, v starh dvigalih, pri stareh strojih.

LICEJ F.PREŠERNA - Na Cankarjevem tekmovanju

Lepa bera nagrad

Na liceju Franceta Prešerна je včeraj potekala podelitev Cankarjevih priznanj, za katera so se dijaki in dijakinje potegovali v sklopu tekmovanja v znanju slovenskega jezika. Na tekmovanje za Cankarjevo priznanje se je letos prijavilo kar 55 dijakov in dijakinj, kar je najviše število v zadnjih letih. Na šolskem tekmovanju se je pomerilo 45 dijakov in dijakinj, od katerih je osem mladih svojo pot nadaljevalo na regiskem tekmovanju, tri dijakinje pa so barve liceja branile tudi na državnem tekmovanju v Ljubljani.

Krajšo slovesnost je včeraj povedovala prof. Barbara Zlobec, sicer tudi koordinatorka projekta, ki je povedala, da so dijaki za letošnje tekmovanje brali dela petih slovenskih pisateljev in delo enega italijanskega pisatelja. Moto letošnjega vseslovenskega tekmovanja se je vrtel okrog stavka Pot z besedami in med njimi, mladi pa so se poglobili v dela Dese Muck, Ivana Cankarja, Dušana Čaterja, Polone Glavan, Vladimirja Bartola in Umberta Eca. Prof. Zlobčeva je pojasnila, da so s pripravami na tekmovanje začeli v začetku šolskega leta, 6. decembra so se dijaki in dijakinje pomerili na šolskem delu tekmovanja, 29. januarja na regiskem tekmovanju v Postojni, 23. marca pa je v Ljubljani potekal državni del tekmovanja. Profesorico je zelo razveselil podatek, da se je na letošnje tekmovanje za Cankarjevo priznanje prijavila kar ena četrtina vseh dijakov liceja Prešeren, odličen izkušček pa so dijaki in dijakinje zabeležili tudi pri beri nagrad. Skupna bera tako znaša 15 bronastih, pet srebrnih

in eno zlato priznanje.

Letošnje tekmovalce so včeraj nagovorili tudi Nadia Roncelli iz založbe Mladika, Alina Carli iz Založništva tržaškega tiska in Marko Tavčar iz Goriške Mohorjeve družbe. Založniki so dijakom in dijakinjam predstavili vlogo, ki jo v zamejskem prostoru imajo te založbe ter jih povabili k branju knjig slovenskih avtorjev. Slavnostni govornik na včerajšnji podelitvi priznanj pa je bil pesnik, eseist in glasbenik David Bandelj, ki je zbranim toplo položil na srce, naj s tovrstnimi tekmovanji pilijo lastno tehniko pisanja in naj čim bolje izkoristijo dar pisanja, saj ima literatura, kot je dejal častni gost, skrivenostno moč. Za popestritev svenčnosti sta poskrbela tudi glasbeni in poetični intermezzo, do besede pa je prišla tudi prof. Majda Artač, ki je spregovorila o Skladu Nade Pertot, s katerim podpirajo dijake, ki želijo gojiti ljubezen do slovenskega jezika in slovenske literature.

Ob koncu so na svoj račun prišli še dobitniki letošnjih Cankarjevih priznanj, ki so postali bogatejši za priznanje in knjige. Bronasto priznanje so osvojili Urška Ukmarič, Alenka Cossutta, Ester Gomisel, Petra Sossi, Ivana Sarazin, Urška Petaros, Nada Tavčar, Martin Pipan, Igor De Luisa, Nicole Parmesan. Bronasto in srebrno priznanje so prejele Mojca Petaros, Niko Košuta, Caterina Cossutta in Nina Pahor. Bronasto, srebrno in zlato Cankarjevo priznanje pa je v rokah Belinde Trobec, dijakinje 1. letnika klasičnega liceja, ki je privolila v krajski pogovor za naš dnevnik. (sc)

Zbrane na podeljevanju Cankarjevih priznanj je nagovoril pesnik David Bandelj

KROMA

Dijakinja 1. letnika klasičnega liceja Belinda Trobec (*na slike KROMA*) je na svojem prvem tekmovanju za Cankarjevo priznanje osvojila kar tri priznanja, med katerimi je tudi tisto najbolj zlahtno - zlato priznanje. Simpatični dijakinji, ki zelo rada bere, smo postavili nekaj vprašanj, na katera nam je z veseljem odgovorila.

Koliko napora je bilo letos treba vložiti v ta uspeh?

Prvič sem sodelovala pri tem tekmovanju in moram priznati, da sem bila tudi sama presenečena nad uspehom. V ta uspeh pa je bilo treba vložiti veliko napora, saj smo vsi tekmovalci ob rednih šolskih obveznostih morali brati tudi knjige, se srečevali z mentorico ...

Kako bi opisala tekmovanje v Postojni in Ljubljani? Te je obogatilo ali celo ponudilo možnosti za sklepanje novih prijateljstev?

Novi prijateljstev nisem sklenila, ker sem bila na regiskem tekmovanju s sošolko in tako ni bilo priložnosti za nova prijateljstva. Samo tekmovanje

pa me je zelo obogatilo, saj sem lahko spoznala pomen romana, črtic in drugih besedil.

Si morda že sodelovala na kakem drugem podobnem literarnem natečaju?

Ne. To je bilo zame prvo tovrstno tekmovanje.

Je po tvojem mnenju mogoče s tovrstnimi literarnimi tekmovanji spodbujati mlade k branju?

Ja. Tudi zato, ker na temo prebrane knjige lahko napišemo esej, ki vsekakor spodbuja branje in pogovor.

Literatura na Cankarjevem tekmovanju na prvem mestu ni namejena užitku, ampak premisleku o svetu. O čem rada ti premišljuješ?

Zelo rada premišljujem o pomenu življenja in prijateljstva. Pritegnejo me teme, ki želijo prodreti v globiji pomen in bistvo povedanega. Zunanost mi ni tako pomembna.

Katera tema pa je tebi v literaturi najljubša?

Všeč mi je ljubezenska tematika, zelo rada pa imam tudi mladostniško literaturo, še posebej, ko avtorji pišejo o mladostnikih in njihovih težavah.

Kateri slovenski pisatelj ti je najljubši?

Najraje imam Alojza Rebula. Pred kratkim sem prebrala njegovo knjigo Četveroreče, ki je najlepša knjiga od vseh, kar sem jih do zdaj prebrala. (sc)

KOROŠCI - Praznik ob pomembnem rojstnem dnevu

Marija Čač slavila sto let

Miljski šolarji so ji posvetili pesem - Njen oče Anton je bil kot antifašist dalj časa v zaporu

Marija Čač

Skupinska slika z miljskimi učenci

NAPOLEONSKA CESTA - Srečen konec

Po obsežni akciji našli pogrešanca

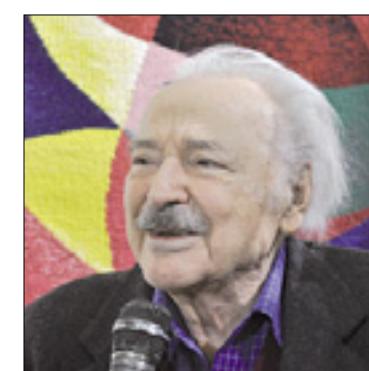
Gasilci na Napoleonski cesti

Na Napoleonski cesti se je včeraj proti večeru začela obsežna iskalna akcija, ki se je okrog 20. ure srečno končala, saj so pogrešanega Daria Kodana našli živega, čeprav precej zmedenega. Svojci so progresali 57-letnega Kodana in nazadnje so ga očividci videli na Ulici San Nazario, ko je hodil proti Napoleonovi cesti. Tam naj bi tudi zaznali signal njegovega telefona. Med iskanjem je policija na pobudo Prefekture včeraj pozno popoldne začasno prepovedala dostop do priljubljene pešpoti, ki povezuje območji openskega obeliska in Vejne. Stezo in okolico je preletaval helikopter gasilcev iz Benetk. Tovrstne akcije na osnovi novega protokola koordinira Prefektura, vanjo so se vključili gasilci, policija, gorski reševalci, civilna zaščita in služba 118. Nekaj minut po 20. uri je Prefektura sporočila, da so gorski reševalci našli Kodana. Ležal je ob zidku v gozdu med Napoleonovo cesto in Vejno, bil je utrujen in zmeden. Kaže, da je dve noči prebil na prostem. Prepeljali so ga na pregled v katinarsko bolnišnico. (af)

LIKOVNA UMETNOST - Jutri

Gromovo darilo Pokrajini Trst

Plodno sodelovanje med pokrajino upravo Marie Terese Bassa Poropat in slovenskim slikarjem Bogdanom Gromom bo jutri kronal slovesen dogodek. Umetnik iz Devinščine, ki že več desetletij živi v Združenih državah Amerike, se je namreč odločil, da Pokrajini Trst podari petindvajset svojih del. Predaja bo jutri ob 12. uri v pokrajinski palači na Trgu Vittorio Veneto, prisoten pa bo tudi avtor.

SSG - V gledališču Basaglia jutri premiera nove produkcije Hozana tekočemu računu

Pisonov poklon Brechtu, a tudi kritika sodobne družbe

Nemški dramatik Bertolt Brecht je trdil, da je razmišljajoč človek neizbežno tudi kritičen. Podobnega mnenja je tržaški režiser Igor Pison, ki je med bivanjem v Frankfurtu, kjer se za stavbo mestne Oper dviga nebotičnik Evropske centralne banke, začel resneje razmišljati o današnji Evropi in njeni ekonomski politiki. In do nje kajpale vzpostavil kritičen odnos. »Začel sem obiskovati predavanja raznih ekonomistov in brati njihove knjige: sedaj imam ogromno podatkov, a malo odgovorov in zelo nejasne pojme,« je na včerajšnji tiskovni konferenci priznal 31-letni Pison, ki podpisuje zadnjo produkcijo Slovenskega stalnega gledališča v letošnji sezoni.

V svojem avtorskem projektu, ki nosi naslov Hozana tekočemu računu, je Pison združil Brechtovе songe in aktualno evropsko ekonomsko krizo: kljub temu, da je med njimi skoraj osemdesetletni razmah, so vzponednice očitne. Premiera bo jutri ob 20.30 zaživelna na odru gledališča Franco in Franca Basaglia v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu, kjer bodo na sporednu tudi štiri ponovitev (1., 7., 8. in 9. junija, vse opremljene in italijanskimi nadnapisi).

Včerajšnja predstavitev nove domače produkcije, ki spada v osnovni program letošnje abonmanske ponudbe SSG, je potekala v zelenju pred gledališčem Basaglia, kar je v skladu s filozofijo iskanja alternativnih lokacij za gledališke predstave, je uvodoma opozorila predsednica upravnega sveta Maja Lapornik in izpostavila zlasti zadovoljstvo, da sezono zaključujejo z avtorskim projektom gledališkega umetnika iz domače sredine; Pison se vrača v SSG po lanski postavitvi Magrisovega besedila Saj razumete in potem ko je v Münchenu režiral Dallapiccolovo opero Nočni let. Predsednica je tudi zagotovila, da se v SSG trudijo, da bi novo sezono 2013/14 predstavili še pred poletnim premorom, kar bi bila za abonente prijetna novost.

Z leve Simona Hamer, Igor Pison, Diana Koloini in Maja Lapornik

V 84.

letu starosti je v Miljanu umrla igralka in aktivistka Franca Rame, živiljenjska soprotnica režisera in nobelovca Daria Foja. Zakonca sta po poroki leta 1954 več desetletji sodelovala poklicno v sklopu njune gledališke skupine.

Ramejeva se je leta 1929 rodila v družini lutkarjev, z igro pa se je začela ukvarjati leta 1950. Prav igralka pot jo je združila s Fojem. Velikokrat mu je pomagala tudi pri prislanju dramskih besedil, polnih odkritih političnih satire. Od 60. in 70. let minulega stoletja sta bila Ramejeva in Fo vključena v levicarsko in feministično gibanje. Igralko so leta 1973 ugrabili desničarski skrajnezi in jo tudi spolno zlorabili. Ugrabitelji niso bili nikoli kaznovani.

Ramejeva je po izkušnji ugrabitev leta 1981 napisala igro »Lo stu-pro« (Posilstvo). Nastopila je tudi v seriji feminističnih performansov, za katere je besedila napisala Fo - med njimi v »Tutta casa, letto e chiesa« (Samo hiša, postelja in cerkev) in »Storia della tigre« (Zgodba tigre).

Leta 2006 je bila Ramejeva izvoljena v senat, a je dve leti kasneje iz njega izstopila, razočarana nad političnim sistemom.

PREDSTAVITEV - Knjiga Dotiki pokrajine

Narava v sliki in besedi

Publikacija ZZT-ja predstavlja Kras in Brkine s posnetki Igorja Mezgeca in esejem Igorja Škamperleta

»Koristnost te knjige je tudi v tem, da si z njenim branjem izčistimo misli.« Gre za oceno, ki jo je izrekla upokojena in torej izkušena profesorica slovenske književnosti na sicer slabo obiskani predstavitev dela z naslovom Dotiki pokrajine, ki je v torek popoldne potekala v Tržaški knjigarni. Publikacija, ki je izšla pri Založbi založniškega tiska, vsebuje »zelo lepe« fotografije Igorja Mezgeca in tekst, ki je nastal izpod peresa literata Igorja Škamperleta, kateremu je na srečanju postavljala vprašanja urednica Martina Kafol.

Knjiga objavlja zanimive fotografije s Krasm in Brkinom, ki prikazujejo detajle, cvetlice, grme, mah, lubje, bršljan, drevesa, lišaje, gobe in sledove človeka, ki jih - če imamo dovolj razvit čut opazovanja - srečamo med sprejemanjem po gmajni, gozdu in nekdanjih pašnikih. Mezgec jih je ujel v svoj objektiv. Škamperle pa v svojem eseju spregovori o naravi z mitskega, antropološkega, bajeslovnega, kulturnega in hkrati emocionalnega vidika. »Ob pogledu na rastline zaživijo v nas dočlene asociacije, ki so odraz živega in hkrati pravljičnega stika z naravo, ki se v sodobni družbi čedalje več izgublja,« je obrazložil svetoivanski avtor, ki živi in dela v Ljubljani. Njegovo besedilo, ki se kakopak uvršča v slovensko tradicijo, izraža, da mu je narava zelo blizu.

Clovek se je od narave v teku zgodovine vedno učil, da je lahko preživel, hkrati pa vanjo projiciral svoje strahove, upanja, želje, domišljijo in emocije: iz tega spoja je dejansko nastala ljudska kultura, ki se danes prav tako izgublja. »Sodobnega človeka določata utilitaristični in hkrati zaščitniško-rezervatski odnos do narave. Še nedolgo od tega, denimo pred nekaj desetletji,

Igor Škamperle z Martino Kafol

pa je človek sobival z naravo in bil z njo torej tesno povezan,« je izpostavil na srečanju Škamperle. Dovolj je pomislieti v kolikšni meri in na kako mogočen način nastopa narava v slovenskih književnih delih.

Veliko pozornosti namenja avtor s svojimi zapisci v knjigi tudi drevesom, s katerimi se človek identificira in mu predstavljajo izjemne simbole: jablana je drevo spoznanja, lipa je prisotna na slovenskem etničnem ozemlju, hrast v srednje-evropskem prostoru, ciprese določajo italijanski značaj pokrajine.

V drugem delu vsekakor zanimivega pogovora je Škamperle govoril o svojem pristnem najstniškem doživljaju gozda, ki se za Svetim Ivanom razprostira po vznožju hriba v smer Globnjera, v katerem se je cutil več kot varnega in torej močnega, pravega go-

spodarja »na svoji zemlji.« Danes mu narava še vedno predstavlja nekaj sve-tega. V nadaljevanju je menil, da se žal, ob drugem, premalo zavedamo velikega bogastva, ki ga predstavlja raznolikost narave na območju, ki sega od Koroske do Kvarnerja. Na osnovi svojih nekdaj doživetih izkušenj iz prostega plezanja v gore je Škamperle prišel do spoznanja, da je napačno v naravi iskati nevarnost: v njej, pravi, velja še predvsem odkrivati lepoto. Da avtorjevo pero ne miruje, dokazuje napoved, ki jo je ob tej priložnosti izrekel, da naj bi že letos dospela na knjižne police nova knjiga, ki bo z antropološkega in zgodovinskega vidika vsebovala opise tako Trsta kot Ljubljane. Medtem ko se je v prvem mestu rodil in odraščal, se je v drugem mestu rodil in odraščal, se je v drugem studijsko in poklicno formiral. (Mch)

GLEDALIŠČE Umrla igralka in aktivistka Franca Rame

V 84. letu starosti je v Miljanu umrla igralka in aktivistka Franca Rame, živiljenjska soprotnica režisera in nobelovca Daria Foja. Zakonca sta po poroki leta 1954 več desetletji sodelovala poklicno v sklopu njune gledališke skupine.

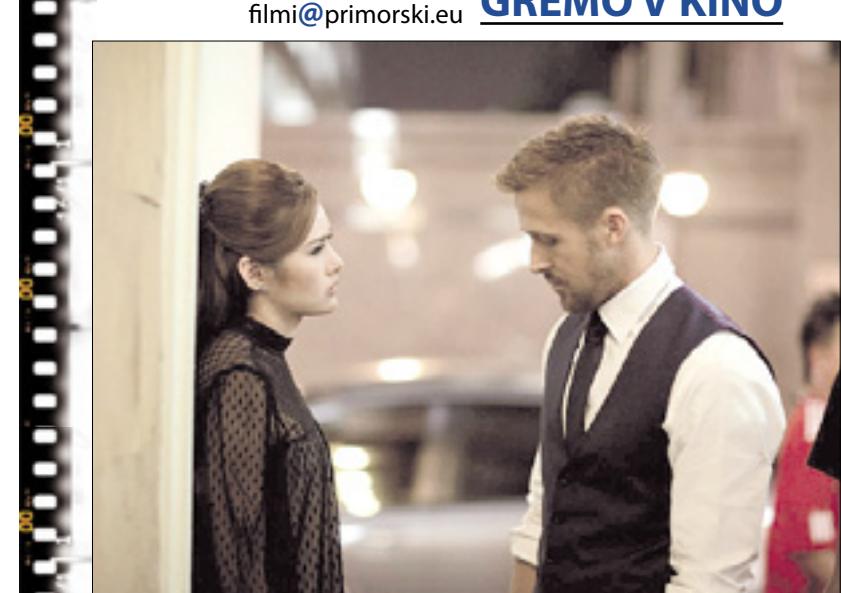
Ramejeva se je leta 1929 rodila v družini lutkarjev, z igro pa se je začela ukvarjati leta 1950. Prav igralka pot jo je združila s Fojem. Velikokrat mu je pomagala tudi pri prislanju dramskih besedil, polnih odkritih političnih satire. Od 60. in 70. let minulega stoletja sta bila Ramejeva in Fo vključena v levicarsko in feministično gibanje. Igralko so leta 1973 ugrabili desničarski skrajnezi in jo tudi spolno zlorabili. Ugrabitelji niso bili nikoli kaznovani.

Ramejeva je po izkušnji ugrabitev leta 1981 napisala igro »Lo stu-pro« (Posilstvo). Nastopila je tudi v seriji feminističnih performansov, za katere je besedila napisala Fo - med njimi v »Tutta casa, letto e chiesa« (Samo hiša, postelja in cerkev) in »Storia della tigre« (Zgodba tigre).

Leta 2006 je bila Ramejeva izvoljena v senat, a je dve leti kasneje iz njega izstopila, razočarana nad političnim sistemom.

GREMO V KINO

filmi@primorski.eu

Solo dio perdona (Only god forgives)

Francija, Dansa, ZDA 2013

Režija: Nicolas Winding Refn

Igrači: Ryan Gosling, Kristin Scott Thomas, Vithaya Pansringarm, Rhatha Phongam in Gordon Brown

Ocenje: ★★

Bangkok, Tajska. Julian in njegov brat Billy upravlja klub tajskih veščin, ki pa je le krinka za prekupčevanje mamil. Julian je gangster, ki je zapustil Anglijo in se zatekel na Vzhod že pred desetimi leti, takoj potem, ko je ubil policista. Ko pa ubijejo Billyja, mama Jenna prisili Juliana, da poravnava račune z bratovim morilcem. Julian se mora tako soočiti s Changom, bivšim policajem, bolje poznanim z nazivom Angel maščevanja in cigar edini cilj je vzpostavitev reda.

Nasilna zgodba prepojena s krvjo in z maščevanjem je hrkrati tudi družinska melodrama.

Delo za katerega je v Cannesu vladalo največje pričakovanje si je v resnici na koncu nakopal celo vrsto kritik in žvižgov. Marsikdo že govori o zatonu nadarjenega avtorja, ki naj bi prav s tem delom za vselej postavil besedo konec obetavni karieri.

Klub srečni roki pri izbiri igralcev, kakršna sta Ryan Gosling in Kristin Scott Thomas, je najnovejše delo danskega režisera Nicolasa Windinga izveneno kot nadvse pretenciozni projekt, cigar kromatizmi in manikalna natančnost so tokrat žal naveličali.

Nicolas Winding Refn namreč velja za kultnega avtorja in obetajočega režisera, ki je nase opzoril pred par leti, ko je prav v Cannesu presentil in zmagal s filmom Drive. (Iga)

POGLEJ TRAILER!

ŠTANDREŽ - Podjetje Rail Service pripeljalo premično merilno postajo

Preverjajo onesnaženost, ker hočejo novi elektrarni

Da bi izmerili stopnjo onesnaženosti zraka, so v torek na pobudo podjetja Enrica Roitza Rail Services v Štandrež pripeljali premično merilno postajo. Z zbiranjem podatkov so začeli včeraj, v Štandrežu bo merilna postaja ostala do 4. junija. Za ugotavljanje stopnje onesnaženosti so se pri podjetju Rail Services odločili v okviru postopkov za pridobitev dovoljenj za gradnjo dveh termoelektrarn na biomasu v Tržaški ulici; kot pojasnjuje podpredsednica pokrajine Mara Černic, se je upravni postopek za termoelektrarno ob koncu Tržaške ulice - na zemljišču med nadvozom, novim krožiščem in železnicno - pozitivno zaključil, zaradi česar bi podjetje Rail Services lahko že začelo z gradnjom. Drugač je z načrtom za termoelektrarno, ki jo načrtujejo ob restavraciji McDonald's. Goriški občinski svet konec marca ni izdal pozitivnega mnenja urbanistični kompatibilnosti elektrarne, zato pa je trenutno zamrznjen ves postopek za pridobitev dovoljenja za gradnjo.

Merilna postaja, ravnokar pripeljana v Štandrež, bo zbirala podatke o ogljikovem dioksidu (CO₂), dušikovem

Premična merilna postaja (levo), postopek za gradnjo centrale na dnu Tržaške ulice (zgoraj) se je pozitivno zaključil BUMBACA

SOVODNJE - Z glasovi večine odobrili obračun

Ostanek le po zaslugi minulih let »Programa ne bomo spreminjači«

Sovodenjski občinski svet je v nedeljek izglasoval obračun za finančno posovanje v lanskem letu. Dokument je pred glasovanjem predstavil občinski odbornik za finance Erik Peteani. Po njegovem navajanju se je poslovno leto zaključilo z upravnim ostankom 23.269 evrov, čeprav so lani zabeležili negativno razliko med dohodki in prihodki, ki je znašala 21.798 evrov. »Negativna razlika med prihodki in odhodki je vezana na znižanje dejelnih prispevkov, saj konec lanskega leta nismo prejeli zadnje tranše dejelnega denarja, na katerega smo pač računali,« pravi sovodenjska županja Alenka Florenin in pojasnjuje, da so negativno razliko krili s preostankom iz prejšnjih let, zato se je poslovno leto vsekakor zaključilo z upravnim preostankom.

Obračun so odobrili z glasovi večine, občinska svetnika Slovenske skupnosti sta se vzdržala, trije občinski svetniki liste Skupaj za Sovodnje pa so glasovali proti. Občinski svetnik opozicijske liste Skupaj za Sovodnje Vlado Klemše je svoj poseg začel s poudarkom, da so prvič v 60-

letni zgodovini sovodenjske občine zaključili poslovanje v rdečih številkah. Klemše je prepričan, da bi se lahko primanjkljaju izognili, ko bi pazljive nadzirali stroške za vzdrževanje in upravljanje športnih objektov. »Samon porabi energentov bi lahko lani prihranili okrog šest tisoč evrov ali celo več. Samo račun električne je bil za tisoč evrov višji kakor leta 2011, najtežji udarec pa je bil račun za potrabo plina, višji za okrog 40 odstotkov v primerjavi z letom poprej, ali, v številkah, za 4800 evrov,« je poudaril Klemše in opozoril, da se v varčnih gospodinjstvih v poslednjih mesecih odklopili gretje. »Naprava v naši telovadnici se je vključevala tudi v poslednjih mesecih, ko v objektu ni bilo nobene dejavnosti,« je izpostavil Klemše, ki ima glede telovadnice še en pomislek. »Razlog za razmislek o smotrnih uporabi denarja je tudi odločitev o zgolj lepotnem posegu na žlebovih telovadnic, medtem ko bi bilo potrebno ustrezno zaščititi in prebaravati (in s tem za nekaj let podaljšati trajanje) notranjo stran žlebov, sicer se bomo že čez kakšno leto ali pa še prej znašli pred no-

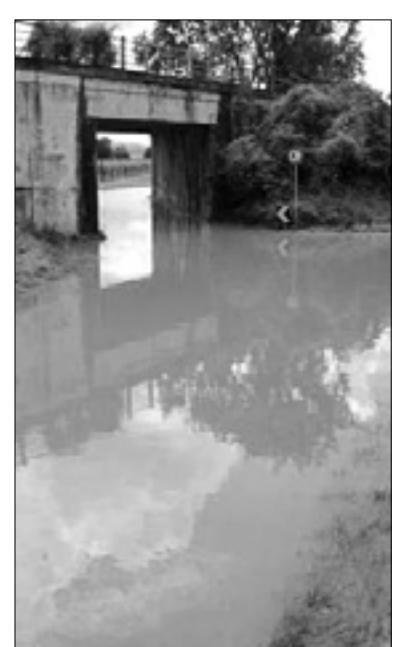
vim velikim stroškom zamenjave žlebov, kar bo terjalo nekaj deset tisoč evrov stroška. Ne gre namreč prezreti dejstva, da je objekt star že trideset let,« je opozoril Klemše, ki je prepričan, da bi lahko maršikateri evro prihranili tudi z zamenjavo žarnic javne razsvetljave s postopnim nameščanjem varčnejših svetlobnih teles. V imenu Slovenske skupnosti je med zasedanjem občinskega sveta Peter Černic menil, da bi moral občina zaradi splošnega krčenja prispevkov sestaviti prednostno le-tstvo za izvedbo javnih del.

Floreninova je ob pripravljenosti na dogovaranje dejala, da izvaja s svojo upravno večino volitni program, s katerim se je pred štirimi leti predstavila volivcem. »Držimo se programa, kolikor je to mogočno glede na sedanje razmere,« je poudarila županja in opozorila, da bodo v zadnjem obdobju mandata skušali do konca izvesti zastavljeni program. »Kdor se bo prihodnje leto predstavil na volitvah, bo lahko v program zapisal svojo novo prednostno le-tstvo za izvedbo javnih del. Do tedaj se bomo držali svoje,« je pribila županja. (dr)

»Župan Ettore Romoli je glede načrta za gradnjo grajske vzpenjače prikrival resnične stroške. V zapisniku zasedanja občinskega sveta z dne 1. decembra leta 2010 je črno na belem zapisan spor med županom in takratno občinsko svetnico Anno Di Giannantonio, ki je trdila, da bo vzpenjača stala preko 4,5 milijona evrov. Župan je njene besede odločno zanikal; poudaril je, da strošek ne bo presegel 2,5 milijona, in zagotovil, da bo gradnja trajala osemnajst mesecev. Po 30 mesecih zaključek del ni še nikakor na obzoru.« Tako pravi načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Giuseppe Cingolani, potem ko ga je župan Romoli ostro napadel, češ da širi neresnične novice. Cingolani je v prejšnjih dneh opozoril, da bodo stroški za gradnjo vzpenjače višji od predvidenega, hkrati je pojasnil, da bosta obnova Travnika in gradnja vzpenjače skupno stala 9,5 milijona evrov.

»Gre za strašen podatek, ki ga Goričani morajo poznati, saj se je Travnik spremenil v puščavo, potem ko se je njegova obnova med prvimi Romolijevimi mandatom vlekla v nedogled,« razlagata Cingolani in opozarja, da je Travnik kljub komaj zaključeni prenovi v klavarnem stanju; številne kamnite plošče so počene, robniki pločnikov poškodovani, cestičke pa zakrpano z asfaltom.

»Romoli opozarja, da so za gradbenina dela prejeli deželni prispevek; toda komu dežela jemlje denar, mar ne tudi gorškim občanom? Romoli je leta 2010 z odločitvijo o začetku gradnje vzpenjače obubožal Gorico, saj bi lahko 4,5 milijona evrov namenil obnovi ulic in trgov mestnega središča. Župan je tudi sam priznal, da tega ni vedel, zato pa zdaj Goričani plačujejo davek županove nevednosti,« poudarja Cingolani, ki se sprašuje, kako bo vzpenjača turistično ovrednotila grad in grajsko naselje. »Bodo turisti z avtobusi prihajali v Gorico, da bi opazovali rezultat razsipavanja javnega denarja in razdejanje grajskega griča?« zaključuje Giuseppe Cingolani.

Zalita cesta v Krmnini

BRDA - V Koprivnem padlo 80 milimetrov dežja

Lilo kakor iz škafa

Voda ogrožala turistično kmetijo na Jazbinah - Med Krminom in Koprivnim voda zalila več cest

Brdih so včeraj dopoldne imeli kar nekaj težav zaradi obilnih padavin. V Krminu je v nekaj urah padlo 42 milimetrov dežja, v Koprivnem pa 80, tako da je voda zalila več cest, ki so bile nekaj časa neprevozne. Deževnica je zalila tudi cesto, ki vodi proti kmetiji Boatina v krminski občini, tako da je sredi cestišča obstal avtomobil. Za njegovo odstranitev v vozišča so poskrbeli gasilci. V števerjanski občini so izredno narasli potoki med Jazbinami in Prevalem, tako da je bilo tamkajšnjo nižinsko območje skoraj popolnoma poplavljeno. Voda je ogrožala tako cesto kot turistično kmetijo Sonie Stekar, kamor so s črpalkami prihiteli prostovoljci števerjan-

ske ekipe civilne zaštite. K sreči je nehalo deževati, ko je manjkalo le še nekaj centimetrov, da bi zaililo klet in spodnje prostore kmetije. Voda je zatem počasi začela odtekati, tako kmetiji ni utrpela škode.

Deževnica je v okolici Dobrovega zalila več cest, ki so bile zaradi velikih količin vode ponekod začasno celo neprevozne, gasilci pa so morali iz ene poplavljene stanovanjske hiše črpati vodo. Kot je povedal tajnik občine Brda Andrej Markočić, sta se zaradi obilnih padavin sprožila dva zemeljska plazova v Kozani in Vipolžah, vendar so materiali s ceste že odstranili. »Verjetno so tako velike količine vode sprožile še kakšen plaz ali podlre kak-

šen podporni kamnit zid, vendar bomo to še ugotavljali, saj je sedaj premokro, da bi lahko hodili po vinogradih in sadovnjakih,« je še povedal Markočić in izpostavil tudi bližajoči se praznik češenj, ki bo letos minil v pomanjkanju sladkih dežev. »Protiv naravi pač ne moremo in tudi to bodo morali naši obiskovalci razumeti. Češnje sicer bodo za vse, ki se jih bodo želeli najesti ali s seboj odnesti kakšen kilogram, vendar pa so količine precej manjše kot v preteklosti,« pravi Markočić. Češnje je bilo v Brdi že tako manj zaradi slabih vremenskih pogojev in preveč deževnega vremena v času cvetenja, zaradi dežja pa so sedaj začele še pokati in gniti.

SOVODNJE-RUPA-DOBERDOB - Poimenovanje treh vrtcev

Po šestdesetih letih nič več brez imena

Otroški vrtec v Sovodnjah so svečano odprli 20. junija 1954. Prihodnje leto bo praznovan 60-letnico. Še danes pa je brez imena. Isto velja za vrtec v Rupi, ki je začel delovati 2. marca 1960, in za vrtec v Doberdobu, ki so ga odprli jeseni 1939, leta 1943 so ga zaradi vojne zaprli in nato spet odprli leta 1963. Kar ni bilo storjeno v petdesetih in več letih, bodo opravili v roku desetih dni. Prvi bo dobil ime sovodenjski vrtec, ki bo po novem Čira-čara. Prireditev s poimenovanjem bo jutri, 31. maja, ob 18.30 v občinski televadnici v Sovodnjah. V torek, 4. junija, v sovodenjskem Kulturnem domu bo na vrsti vrtec Živ-žav iz Rupe, v soboto, 8. junija, ob 17.30 v župnijski dvorani v Doberdobu pa še doberdobski vrtec Čriček.

Ob odprtju leta 1954 je sovodenjski vrtec obiskovalo 23 otrok, danes jih je 26, zanje pa skrbita dve vzgojiteljici; lani je bilo otrok 29, kar je tudi zgornja meja zmožljivosti. »Zgodilo se je že, da je bilo več povpraševanja kot razpoložljivih mest,« pojasnjuje Sonja Klanjšček, ravnateljica večstopenjske šole Doberdob, pod okriljem katere delujejo trije vrtci. Otroci prihajajo iz Sovodenj, Rubij, nekateri tudi iz Gabrij, imajo pa tudi otroka iz Zagraja in Gradišča, ki ju starši pripeljejo po poti v Gorico, kjer so zaposleni. Družine iz Gabrij, z Vrha in iz Rupe-Peci se večinoma odločajo za rupenski vrtec, ki pa je še vedno v vrhovskem »izgnanstvu«. »Gradnja novega vrtca mora biti prioriteta. Sovodenjska občina ga namenava zgraditi na zemljišču za Kulturnim domom. Tam naj bi nastalo poslopje za tri sekcije vrtca, ob sovodenjskih otrocih naj bi vanj vselili tudi malčke iz Rupe. Denar za gradnjo pa lahko pride le z dežele,« pravi ravnateljica in dodaja, da rupenski vrtec z dvermi vzgojiteljicama, ki je začasni gost vrhovske civilne zaščite, obiskuje danes šestnajst otrok, prihodnje leto jih bo osemnajst, imeli pa bi jih vsekakor še več, ko bi jim bil zagotovljen prevoz na Vrh.

Odločitev o poimenovanjih je na večstopenjski šoli padla v lanskem letu. Za vrtce so izbrali imena iz sveta iger in pravljic, ki je otrokom najbližji, formalni postopek pa so izpeljali v relativno kratkem času. Zakaj ravno Čira-čara? Tako pravi utemeljitev: »Čudežni besed Čira-čara priklica magični svet sovodenjskega vrtca, v katerem nevidive čarovniške sile nenehno čarajo in lahko spreminjačo tako otroke kot odrasle v najrazličnejša pravljična bitja. Otroci pogosto uporabljajo čarovniško formulo Čira-čara, s katero si lahko prilastijo različne obraze in zaživijo v svetu, kjer je vse mogoče. Ob tem doživljajo in razvijajo svoj čudoviti fantazijski svet, uživajo preko domišljije v besedi, gibanju in glasbi. Premeščajo strahove in negotovosti, krepijo samozavest in zaupanje v lastne sposobnosti. Čira-čara, torej, zato da bo svet boljši, poln skrivnosti in zanimivosti.«

GORICA Dar krvi in šport

Čezmejna akcija bo 15. junija

V okviru letošnje čezmejne krvodajalske akcije prirejajo člani goriškega krvodajalskega združenja Remo Uria posvet o darovanju krvi in športu, ki bo v soboto, 1. junija, ob 9.30 na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ulici Carducci v Gorici. Moderator srečanja bo upokojeni športni novinar Bruno Pizzul, spregovorila pa bodo Carlo Donada, zdravnik iz goriškega oddelka medicine športa, Dario Franchi, odgovorni za dejelno središče za analize krvi, nefrolog in predsednik goriškega atletskega kluba Maurizio Pecorari, in Paolo Crivelli, izvedenec za prehrano. Med posvetom bodo spregovorili o prijemih, s katerimi širiti darovanje krvi med športniki. Posebno pozornost bodo namenili zdravemu načinu življenja, ki se ga držijo športniki in ki je ravno tako pomemben za krvodajalce. Po mnenju zdravnikov so lahko športniki izredno dobrni krvodajalcem, saj darovanje ne nikakor negativno vpliva na njihove športne dosežke. Na posvetu bodo spregovorili tudi nekateri športniki, ki že leta darujejo kri, zaradi tega pa spodbujajo k darovanju tudi vse svoje sotekmovalec in sploh vse, ki ljubijo šport in aktivno življenje.

Letošnja čezmejna krvodajska akcija bo v soboto, 15. junija, na Trgu Europe - Transalpini. Poleg goriških in novogoriških krvodajalcev se bodo pobude udeležili tudi člani krvodajalskih društev z Reke na Hrvaškem, Celovca in Frederiksberga na Danskem.

Otroci (levo) sovodenjskega vrtca (zgoraj)

GORICA - Zahteva dežele

Namesto brigade Natova šola

Predsednica dežele Furlanije-Julische krajine Debora Serracchiani je včeraj pisala obrambnemu ministru Mariu Mauzu in mu v dopisu predlagala Gorico za sedež Natovega oddelka »Multinational CIMIC Group-MCG«, v katerem se izšolajo in izurijo pripadniki specialnih enot, ki nudijo pomoč pri vojni obnovi. Oddelku poveljujejo italijanski častniki in ima svoj sedež v kasarni v kraju Motta di Livenza, ki jo je pred nedavnim poplava reke Livenza poškodovala. Serracchianijeva je predlagala obrambnemu ministru, naj v Gorico preseli omenjeni Natov oddelek, če se bo uresničila napoved o ukinitvi konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli, ki ima svoj sedež v Gorici. »Ukinite brigade Pozzuolo bo prizadela okrog 600 vojakov, tako žensk kot moških,« razlagata predsednica Furlanije-Julische krajine in opozarja, da bodo vojaki premeščeni iz Gorice v Videm, Trst, Palmanovo, Remanzacco in Cedad, kar nekaj pa naj bi jih premestili tudi v kasarne izven dežele. »Učinki premestitve tako velikega števila vojakov se bodo seveda poznali v krajevnem gospodarstvu,« opozarja Serracchianijeva, ki je prepričana, da bi s selitvijo Natovega oddelka v Gorico rešili mesto številnih težav. »Ureditev sedeža Natovega oddelka CIMIC v Gorici ne bi povzročila večjih stroškov, saj večji del njegovega osebja že živi v Furlaniji-Julischen krajini. Za Gorico bi bila priselitev oddelka CIMIC v mesto pomembna razvojna priložnost, podobno kot je veljalo za oddelek Multinational Land Force, ki je svojcas dobil svoj sedež v Vidmu,« pravi predsednica deželne vlade Debora Serracchiani.

Debora Serracchiani

GORICA - Poletni tečaj slovenščine in italijanščine

Medsebojno učenje

Dijaški dom predstavlja pobudo v Novi Gorici - Otroci se bodo jezika učili drug od drugega in skupaj odkrivali Goriško

V Dijaškem domu Simona Greščiča v Gorici pripravljajo v letošnjem poletju, poleg svojih rednih počitniških dejavnosti, tudi novost: v okviru vsakoletnega poletnega središča bo v prvih dveh tednih julija letos prvič organiziran tečaj italijanščine za otroke iz Nove Gorice in okolice in obenem tudi tečaj slovenščine za italijanske otroke, kar pa so v preteklosti že ponujali.

novami v Sloveniji in Italiji, predvsem z organizacijami iz Gorice in Nove Gorice. »Sodelujemo z Društvom prijateljev mladine za Goriško, novogoriškim diaškim domom, jezikovno šolo Papagaj iz Nove Gorice, na italijanski strani pa z občinsko ludoteko. Z vsemi našteti smo doslej uresničili kar nekaj odmevnih pobud,« našteva ravnateljica. Lani je tečaj slovenščine pri njih obi-

skupine, v katerih bo največ 10 otrok. Starši lahko izbirajo med kraješo in daljšo različico: prva traja od 7.45 do 13.15 in vključuje še malico, druga pa traja do 16. ure in poleg malice vključuje še kosilo. V prvem primeru je cena 55 evrov na teden, v drugem pa 80. Prijave zbirajo do 7. junija.

Otroci pa ne bodo spoznavali le jezik, temveč tudi svojo neposredno oko-

Kristina Knez
in Matej Arčon
na včerajšnji
predstavitvi
v dvorani
novogoriške
mestne hiše

FOTO K.M.

»Naš namen je, da bi se otroci iz Gorice in Nove Gorice oziroma iz goriškega prostora na splošno na tak način medsebojno spoznavali in družili, s tem, da imajo ob spoznavanju in druženju še jezikovni tečaj slovenščine oziroma italijanščine. Eden od ciljev je tudi skupno odkrivanje goriškega prostora, začenši z mestom Gorica,« je včeraj v novogoriški mestni hiši povedala Kristina Knez, ravnateljica Dijaškega doma, ob kateri je sedel župan Matej Arčon.

Goriški Dijaški dom sicer že vrstet aktivno sodeluje s sorodnimi usta-

skovalo petnajst italijanskih otrok. »Povpraševanje po »jezikovni mobilnosti« je vedno večje,« poudarja ravnateljica.

Poletno središče Skupaj insieme bo potekalo od 1. do 10. julija v omenjenem diaškem domu, kamor vabijo otroke med 6. in 10. letom. »Učenje jezika bo potekalo na igriv način, tudi s pomočjo glasbe, ustvarjalnosti ... Predvsem pa s stikom z italijanskimi vrstniki, ker nameravamo ene in druge vključiti v poučevanje jezika vrstnikov - slovenski otroci bodo hkrati učitelji jezika italijanskih vrstnikov in obratno,« opisuje Knezova. Otroci bodo razdeljeni v

lico, letos bodo skupaj odkrivali Gorišco. »Naši otroci še vedno premašo poznajo svojo neposredno okolico,« poudarja Knezova. Tečaj slovenščine in italijanščine, ki bo potekal v okviru Poletnega središča Skupaj insieme, se bo uresničil s pomočjo občin Gorica in Nova Gorica ter SKGZ. Novogoriški župan Matej Arčon je na včerajšnji predstaviti Poletnega središča izrazil svoje zadovoljstvo, da prihaja do pobud, ki služijo povezovanju mladih. »Prizadevamo si namreč - tako Arčon -, da bi bil ta prostor enoten, zato je zelo lepo, da se otroci povezujejo na tak način.« (km)

GORICA-KRMIN - Koncerta v organizaciji centra Emil Komel

Snovanje med sodi

Dva zaporedna petkova večera sta se na različnih lokacijah zvrstila koncerta iz ciklusa Snovanj v organizaciji Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel in mednarodnega centra za glasbo in umetnost ArsAtelier.

V petek, 17. maja, se je v kleti kmetije Carlo di Pradis v Krmelu predstavil razred moderne in pop glasbe, ki se na šoli kali predvsem pod vodstvom profesorjev Franka Reje in Patricka Quaggia. Koncert z naslovom »Evergreen« je povezel mlade glasbenike v zanimivih večerjih, kjer smo lahko slišali uspešnice skupin, kot so Green day, Metallica in Coldplay ali solistov, kot sta na primer Candy Dulfer in Hidenori. Mladi učenci Diana Berté, Sara Gergolet, Tadej Pahor, Urška Kumar, Petra Jarc, Ivana Remec, Tine Lestan, Alessandro Varotto, Marta Carlesso, Alessia Fantini in Manca Kumar so se odlično izkazali kot dobitni izvajalci; ob koncu prvega dela so se jim pridružili tudi pevci in pevke mladinskega zbora Emil Komel, med posameznimi točkami pa so poslušalcem postregli še z nastopom baletki Michele Sbuelz in Eme Terpin iz razreda Mirjam Špacapan, ki sta zaplesali na glasbo filma »Il postino« (Poštar). Drugi del koncerta je oblikovala Brkinška godba 2000 pod vodstvom Tomaža Škamperleta, ki je podala splet skladb lahke, filmske in klezmer glasbe. Godbeniki so dokazali odlično pripravo, ki jih je že vodila do uspehov na mednarodnih tekmovanjih, in tako primerno zaokrožili krminski večer.

V petek minulega tedna pa je v cerkvi sv. Ignacija na goriškem Travniku potekal koncert »Glasba pod cerkv enim obokom«. Tradicionalno srečanje je to-

krat zaznamovala 1150. obletnica prihoda svetih bratov Cirila in Metoda v srednjem Evropu. Pred koncertom je bilo v galeriji Ars nad Katoliško knjigarno odprtje razstave z naslovom »Dedičina Cirila in Metoda - Načrt za Evropo«, kjer so navzoče nagovorili Sergio Pellegrini, Tatjana Rojc in Ivan Florjanc. Glavnino

FOTO L.K.

koncerta je oblikoval mešani pevski zbor ArsAtelier pod vodstvom Mirka Ferlana, ki je odpel različne skladbe iz pravoslavne liturgije Petra Iliča Čajkovskega, Stevana Mokranjca, Leoša Janačka, Dmitrija Bortnjanskega in Nikolaja Rimskij-Korsakova. Zboru so se pri izvedbi Janačkove skladbe pridružili sopranistka Alessandra Schettino, violinistka Noemi Cristiani in organist Mirko Butković, ki je tudi sam med koncertom zai-

gral nekaj skladb češkega mojstra Jana Evangelista Kypta in ruskega skladatelja Nikolaja Čerepnina, ki je sicer deloval tudi v Parizu. Pravi muzikalni biser pa sta bila napeva iz pravoslavne liturgije večernic, posvečenih Cirilu in Metodu, ki ju je zapela mezzosopranička Margarita Swarczewskaja. Koncert je spremjalja številna publika, ki je v popolni tišini in brez ploskanja - tega ni nihče prepovedal - pozorno sledila mistični in za našo

kulturo zanimivi glasbeni slike, kar je zagotovo botrovalo k posebnosti koncerta ne le v glasbenem, temveč tudi v širšem duhovno-kulturnem okviru.

Ciklus Snovanj se bo zaključil v pondeljek, 24. junija, do tega datuma pa so na programu še štirje koncerti, na katerih se bodo v glavnem predstavili sedanji in nekdanji gojeni ter profesorji centra Komel tudi v sodelovanju z drugimi glasbenimi šolami iz Goriške.

GORTICA - Keramičar Ivan Skubin v Kulturnem domu

Zemlja ga je zaznamovala, danes zaznamuje on njo

Ko se keramičar Ivan Skubin iz Brega v Goriških Brdih predstavi na kaki razstavi, vsakič presesti z izvirnimi deli, ki izhajajo iz njegovega neuolahjivega umetniškega navdaha. Sredi minulega tedna se je briški oblikovalec keramike že tretjič v nekaj več kot desetih letih predstavljal v razstavni galeriji goriškega Kulturnega doma. Na začetku svoje umetniške poti je prvič razstavljal v goriškem hramu kulture leta 2001, nato mu je dom nudil razstavne prostore leta 2006, zdaj pa bodo njegova dela na ogled do 16. junija.

Odprtja razstave se je udeležilo kar veliko ljudi, ki se kot vsakokrat niso mogli načuditi mojstrovinam, ki jih je umetnik postavil na ogled. Večer je uvedel kitarist Milko Špacapan iz Šempetra, nakar je prisotne pozdravil ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel. V svojem nagovoru je še posebno izpostavil dejstvo, da Ivan Skubin upravičeno velja za velikega prijatelja Kulturnega doma, saj ga pogostoma videvajo na raznih prireditvah. Pred leti je Kulturni dom prav njemu zaupal izdelavo protokolarnega darila, ki ga poklanjajo visokim gostom in zaslужnim sodelavcem. Gre za svojevrstno izdelan keramičen grb Kulturnega doma, ki je postal prestižno priznanje za ljudi, ki sta jim dom in njegova vloga še posebno pri srcu.

Umetnika in njegovo delo je predstavil kulturni in družbeni delavec Vili Prinčič, ki je podrobno razčlenil umetniško žlico, bujno domišljijo, spremnost in poznavanje tehnik gnetenja in peke umetniških glinenih izdelkov. Čeprav so Skubinove umetnine postale bolj drzne, tehnično bolj zahitne in s tem še bolj privlačne, je umetnik iz goriških Brd ostal zvest surovini, ki jo je že od začetka njegove umetniške poti predstavljala glina. Ivan Skubin je zrastel z njo, z ilovico, ki je izraz zemlje. Za prebivalca majhne briške vasice na meji s furlanskim svetom je bila zemlja že od rojstva del njegovega bivanja in je v njem pustila neizbriseni pečat. Preprosto, zaznamovala ga je. Danes zaznamuje on njo. Glina je pramaterija, ki nosi v sebi genetski spomin na neskončne možnosti ustvarjanja, spomin na začetek in konec. Ivan Skubin je v njej

Ivan Skubin, za njim Vili Prinčič in Igor Komel

našel svoje izrazno sredstvo in je umetniške kroge presenetil s svojo ustvarjalno močjo, upredmeteno prav v glinenih izdelkih. Zdi se, da so izdelki pred svojo končno podobo dolgo nastajali v njem samem, sicer bi težko dojeli tako popolno in tehnoško dovršeno formo in izraznost njegovih del. To so slike v keramiki, so kompozicije ploskev, pladnjev in figur najrazličnejših pravilnih ali nepravilnih, vendar izčiščenih in naravno učinkujocih oblik, ki klub formalnoj jasnosti nikoli ne zazvenijo v geometrijskih hladnosti.

Skubin velja za človeka, ki noče bleščavosti. Ne sili v ospredje. Sprehaja se v svojem svetu in za svojim tihim in mirnim videzom skriva dolgo zatajeno erupтивno silo. Z glino se je srečal šele pred kakimi petnajstimi leti. Postala je idealno sredstvo za uresničitev tistega, kar se je skrivalo v njegovi intimi, kar je zaposlovalo in razpredalo njegove miselne niti, je še povedal Vili Prinčič. Razstava bo odprtta do 16. junija, njen ogled pa je možen ob delavnikih od 10. do 13. ure in od 16. do 18. ure ter v večernih urah, ko se v domu razne predstave.

Šparglji še v soboto

Praznik špargljev bo v soboto doživel podaljšek. Zaradi neusmiljenega vremena sta v nedeljo odpadla tako kulturni program kot ples; ker je bil program okrnjen tudi pred dvema tednoma, so se pri prostovnem društvu Štandrež odločili, da praznik podaljšajo za en večer. Tako se bodo ljubitelji štandreških špargljev na tradicionalnem vaškem prazniku zbrali v soboto, ko bodo društveni člani ob 18. uri odprli kioske s hrano in pičajo. Ob 19. uri bo nagrajevanje udeležencev extempore, še pred tem pa gledališki uvod.

Zaposlitvi v Sovodnjah

V Sovodnjah bodo v okviru projektov za socialno delo zaposlili dva vrtnarja za obdobje šestih mesecev. Prijave lahko vložijo delavci na mobilnosti ali v dopolnilni blagajni, zbirajo jih v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici.

Nasedel je goljufu

Domacin je v torek novogoriški policiji prijavil goljufijo. Na eni od znanih slovenskih spletnih strani je opazil oglas o prodaji matične plošče za računalnik znamke Gigabyte Z77 in se s prodajalcem po elektronski pošti dogovoril za nakup opreme, vredne 150 evrov. Nekaj dni zatem jo je prejel po pošti in ugotovil, da pošiljaljki ni posredoval oglaševane plošče, ampak ničvredno staro računalniško opremo. (km)

Dokumentarec o atentatu

V tržiskem Kinemaxu bodo drevi ob 20. uri predvajali dokumentarni film »Peteano, una strage dimenticata«. Posvečen je atentatu v Petovljah, ki so ga zakrivili pripadniki fašističnega gibanja Ordine nuovo.

Obred s procesijo v Gorici

Verniki bodo nočoj ob 20. uri v goriški stolnici praznovati Telovo; mašo bo daloval nadškof, sledila bo procesija.

Pelin Go Vac festival

Na Dvoru Bratina na goriškem Travniku bo jutri ob 17. uri glasbena delavnica z univerzitetnim zborom Sidesis, ob 21. uri pa recital »Tales from Nepal«. V soboto, 1. junija, ob 17. uri se bo začel Pelin Go Vac festival; nastopile bodo skupine Rude Boys, Idra Sonora in Fluchhanka Selecta.

V Fari o divjih praščih

V observatoriju v Fari bo drevi ob 20.30 biolog Nicola Bressi predaval o divjih praščih, ki so se v zadnjih letih na Goriškem prekomerno razmnožili.

Študentski festival vin

Visoka šola za vinogradništvo in vinarstvo Univerze v Novi Gorici prireja danes od 16. ure dalje 6. Študentski festival vin; potekal bo v dvorcu Lanthieri v Vipavi. Kavcija za kozarec znaša 5 evrov. (km)

GRADIŠČE - Danes shod

Komunisti se ne dajo

Porazi, ki jih je levica utrpela zadnje čase, terjajo razmislek in širšo razpravo. Zato komunisti iz Posočja in južne Furlanije prirejajo danes ob 18. uri v ljudskem domu v Gradišču javno razpravo o tem, kaj storiti in kako naprej, saj je jasno, da nimajo namena vreči puške v koruzo. V Stranki italijanskih komunistov (SIK) ugotavljajo, da dozivlja kapitalistični sistem mednarodno krizo, ki se v Italiji kaže v naraščajoči stopnji brezposelnosti. Komunisti opozarjajo, da se je liberalizem izkazal za pogubnega, zato pa so prepričani, da je potreben zusak v levo. »V Italiji moramo ponovno postaviti na noge močno Komunistično stranko, ki ne bo sektaška, pač pa odprta dialogu, sodelovanju in tudi zaveznosti s protikapitalistično levico, ki nasprotuje sedanji državni vladi,« pravijo predstavniki SIK in poudarjajo, da se vsekakor svojim simbolom in zgodovini nočejo nikakor odpovedati. Med današnjo razpravo bodo spregovorili deželnki SIK Stojan Spetič, goriški pokrajinski tajnik SIK Ottavio Romano in član centralnega komiteja SIK Stefano Verzegnassi.

TRŽIČ - Dvodnevno soočenje z občani

Iz krize z idejami

Razpravljalci bodo zlasti o predlogih za povečanje privlačnosti mesta

»Vsi skupaj bomo razmišljali, kaj lahko storimo za dobrobit mesta. Vsaka ideja bo dobrodošla, saj si želimo čim bolj tvornega soočenja.« Tržička županja Silvia Altran je včeraj s temi besedami uvelda predstavitev dvodnevnega soočenja o prihodnosti mesta z naslovom »La città delle idee« (Mesto idej), ki jo občinska uprava prireja 7. in 8. junija. K razpravi bodo povabili krajevne gospodarstvenike, kulturnike, športne delavce, trgovce, šole in združenja iz posameznih rajonov, ki želijo prispeti svoje predloge k vsespolni rasti mesta. V petek, 7. junija, bodo zbrali iztočnice za delovna soočenja, ki se bodo nadaljevala v soboto, 8. junija, in k bodo odprta javnosti. »O prihodnosti mesta hočemo razmišljati na novo način; najprej bomo prisluhnili skupini izvedencev, nato pa bomo z ljudmi razpravljalci o njihovih predlogih. Seveda bomo predstavili tudi načrte in poglede občinske uprave,« napoveduje županja. Dvodnevno soočenje prirejajo v Europalace hotelu. V soboto, 7. junija, med 17. in 19. uro bodo spregovorili Giovanni Longo s Tržičeve univerze, Davide Girardi iz fundacije Nordest, Paola Di Biagi s Tržičko univerzo, Diego Collovini z beneške likovne akademije in Luciano Vauro s Tržičko univerzo. V soboto, 8. junija, med 9.30 in 13.30 bodo spregovorili predstavniki posameznih interesnih skupin, ki bodo skupaj pripravile predloge za povečanje privlačnosti Tržiča v prihodnjih letih.

Bayern vrednejši od Manchestra Uniteda

LONDON - Nemški nogometni velikan Bayern je po zmagi v ligi prvakov izzrnil angleškega prvaka Manchester Uniteda z mesta najbolj vredne nogometne znamke. Podjetje Brand Finance Bayern ceni na 860 milijonov dolarjev, Manchester Uniteda velja 23 milijonov manj, na tretjem mestu je Real Madrid (621 milijonov dolarjev), četrta je Barcelona (572 milijona dolarjev). Sledijo jim Chelsea, Arsenal, Liverpool, Manchester City, Milan in Borussia Dortmund.

Odbojka: Testirali bodo nova pravila

LOZANA - Na evropski ligi bodo letos testirali nova pravila v odbokih. V posameznem nizu bodo ekipe igrale do 21. dobljene točke, izjema je le peti niz, v katerem bo zmagovalna ekipa morala doseči 15 točk, tako kot do zdaj. V enem nizu bo po novem le en tehnični odmor pri 12. točki. V "tie breaku" tehničnega odmora ne bo. Serverji bodo imeli manj časa za začetni udarec, namesto v osmih sekundah ga bodo morali sprožiti v petih, prav tako pa se bo zmanjšal čas med dvema točkama.

NAŠ POGOVOR - Slovenski udeleženec kolesarskega Gira Robert Vrečer

Z Baski nobenih težav

Po tritedenskem kolesarjenju po italijanskih cestah se je Robert Vrečer (prijetljivi mu pravijo Vrečka) že v nedeljo zvezcer vrnil domov v Celje.

»Tako je končala zadnja etapa v Brescii, sva se s Mihom Peterlinom, maserjem ekipe Orica Greenedge, odpeljala domov. Tu se bom nekaj dni odpočil in napolnil baterije za naslednjo preizkušnjo, dirko po Švici, ki se bo pričela 8. junija,« je povabil oktobra leta 1980 rojeni kolesar, ki je prvič nastopil na tritedenski dirki.

Kakšen je vaš obračun?

»Osebni obračun je brez dvoma pozitiven. Nekaj krat sem sicer želel iti v beg takoj po startu, ampak glavnina mi tega ni dovolila. Tega po televiziji ni opaziti, ampak vedeti je treba, da se beg prične, če glavnina to dovoli. Zelo pa sem hvaležen ekipi Euskaltel Euskadi, da mi je omogočila nastop. Razumel sem, kaj pomeni Giro. To ni samo dirka, mnogo se dogaja tudi v ozadju. Medijski pritisik je velik in tega smo občutili tudi v naši ekipi, saj je naš kapetan Samuel Sanchez sodil med favorite. Edina negativna točka so bili transferji. Teh se kolesarji ne veselimo, saj nam zmanjka časa za počitek. Navijači tege ne opazijo in ne razumejo.«

Odgovorni za tisk vaše ekipe, Jesus Aizkorbe, nam je po etapi v Vajontu zaupal, da je cilj ekipe visoka končna uvrstitev ali pa etapna zmaga. Oboje vam ni uspelo. Ali ste zato pri ekipi razočarani?

»Končni rezultat za našo ekipo ni najboljši. Povedati pa je treba, da je kar tri najst najst ekip od skupnih triindvajsetih ostalo brez zmage.«

Celo dirko vam je tudi nagajalo slabovo vreme.

»Vreme prav gotov nam ni bilo naklonjeno. Ne bi vedel, kaj smo kolesarji bolj sovražili: dež ali sneg. Vsekakor so organizatorji poskrbeli za to, da je vse potekalo čim bolje. Zelo so se trudili npr., da bi izpeljali etapo s ciljem na Tre Cime di Lavaredo. Hoteli so, da postane ta vrh najvišja točka Gira, t.i. Cima Coppi. Drugače bi bila najvišja točka v Franciji, kar za italijansko dirko ne bi bilo sprejemljivo.«

Na letosnjem Giru so nastopili trije Slovenci, poleg vas sta bila še Luka Mezgec in Grega Bole. Ste se med etapami pogovarjali?

»Seveda, predvsem na daljših etapah. Večkrat sta prišla zraven tudi Hrvata Robert Kiserlovske in Kristijana Durašeka.«

Ali ste pričakoval, da se bo Mezgec tako dobro odrezal?

»Ko je po prvem tednu odstopil njegov kapetan, Nemec John Degenkolb, mi je Luka dejal, da ima proste roke in bo iskal kakšno priložnost. Mislim, da so tri tretja mesta zanj res lep obračun.«

Zvedel sem, da ste imel mnogo navijačev na etapi s ciljem na Montazzu. Ali drži?

»To je bila najlepša etapa. Zbral se je res veliko število navijačev in v zadnjih kilometrih sem, kljub hudemu vzponu, kolesaril brez težav. Resnično enkratno.«

Vaša ekipa je vpisana na Vuelto. Boste tam tudi vi?

»Še ne vem, na katerih dirkah bom nastopil. Možno je, da grem na Vuelto saj je na sporedu tudi ekipni kronometer.«

Bral sem, da je vaš prestop kot tudi prestop Jureta Kocjana v ekipo Euskaltel Euskadi povzročil nekaj polemik. Do lani so namreč ekipo sestavljali le baskovski kolesarji. Jesus Aizkorbe je razložil, da so se tako odločili, ker je bil to edini način, da bi ekipa še nastopila v Pro Touru. Vi in Kocjan sta jim namreč prisnela precej točk. To so skušali razložiti navijačem in velika večina je odločitev razumela. Ali ste občutili kaj napetosti in kako se pocutite v ekipi?

»Nobene napetosti. V ekipi se počutim res odlično! Ustvarilo se je lepo vzdružje in naučil sem se tudi nekaj španskih besed. Vodstvo ekipe prisluhne našim željam in pripombam.«

Pred prestopom v Euskaltel ste tekmovali za najpomembnejše slovenske ekipe, Radensko, Adria Mobil in Peruščino Ptuj. Lani pa za avstrijski Team Vorarlberg. Pred tem ste bil petkrat državni prvak v gorskem kolesarstvu. Zakaj ste se nato odločil za cesto?

»Enostavno nisem imel več motivacij. Po zaslugu Gorazda Penka sem se približal cestnemu kolesarstvu in zdaj sem spet motiviran.«

Kot vsi slovenski kolesarji ste se večkrat preizkusili na lonjerski dirki. Enkrat vam je zmaga ušla le za nekaj metrov. Se tega še spominjate?

»Bilo je leta 2011. Zbežal sem na vzponu za Prebeneg in nato ostal sam med vzponom za Općine. Glavnina me je ujela tristo metrov pred ciljem. Če mi pihal veter v hrbot namesto v obraz, bi prav gotovo zmagal.«

Edvin Bevk

Robert Vrečer (Euskaltel) je svoj prvi nastop na kolesarski dirki po Italiji sklenil na 92. mestu

SABLJANJE - Od danes do nedelje državno prvenstvo v Trstu

Vrhunski nastopi

Olimpijska prvakinja Elisa Di Francisca med zmagovaljem v Londonu

AUGUSTO BIZZI

tekmovalno arena vrača po poškodbui. Ženski floret, v katerem izstopa, bo v soboto, finalni dvoboji pa bodo zvečer ob 21. uri na Velikem trgu, kjer bodo za odrašle v otroke ves dan na voljo demonstratorji in simulatorji sabljanja.

Danes bodo na vrsti moški floret in meč ter ženska sablja, jutri bodo v teh disciplinah ekipne tekme. V soboto bosta po-

leg ženskega floreta ženski meč in moška sablja, sklepna nedelja bo namenjena ekipnim tekmmam v teh disciplinah. Istočasno bodo tudi tekme za invalide. Odbornik za šport pri tržaški Pokrajini Igor Dolenc je na predstavitvi prvenstva zagotovil, da gre tuji v tem primeru za spektakularne tekme.

Tekme se začnejo že ob 8.30, finalne so dopoldan. Vstop je za gledalce prost.

Obvestila

ZSŠDI vabi na sejo nogometne komisije v torek, 11. junija 2013 ob 20.00 na sedežu AŠD Vesna v Križu.

ZSŠDI vabi na sejo smučarske komisije v sredo, 5. junija 2013 ob 20.30 na sedežu AŠD Mladina v Križu.

ZSŠDI vabi na sejo odbokarske komisije v sredo, 5. junija 2013 ob 20.30 na sedežu ZSŠDI v Trstu.

ZSŠDI sklicuje sejo košarkarske komisije v torek, 4. junija ob 20.30 na stacionu 1. maja v Trstu.

ZSŠDI sklicuje sejo balinarske komisije v petek, 31. maja 2013 ob 20.00 na sedežu Amaterskega športnega društva Primorje.

AŠZ DOM vabi na zaključno akademijo »Dom school musical«, ki bo v petek, 31. maja ob 18.45 v Dijaškem domu v Gorici. V primeru slabega vremena bo prireditev v telovadnici Kulturnega doma.

SK DEVIN sklicuje 39. redni letni občni zbor v soboto, 15. junija 2013 ob 18. uri na sedežu v Slivnem. Sledilo bo nagrajevanje društvene tekme in družabnosti.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Opčinah, Prosečka ul. 109, 18. redni volilni občni zbor.

KOŠARKA - »Derbi leta« v Dolini

Finalist je Breg

V tretji, odločilni tekmi polfinala končnice deželne C-lige je nad Borom dokončno prevladal šele v zadnji četrtini - Zdaj v gosteh proti San Danieleju

Breg - Bor Radenska 91:86 (22:16, 40:36, 59:61)

Breg: Schillani 5 (1:2, 2:6, 0:1), Ferfolgia 8 (8:10, 0:6, 0:1), Semec 12 (2:6, 5:9, 0:1), Ciglani 8 (-, 1:3, 2:2), Kos 11 (2:2, 3:7, 1:3), Gori 22 (6:9, 5:12, 2:5), A. Grimaldi 24 (8:10, 8:10, 0:1), n.v. Sternad, Mattiasich, Gelleni in Zobec. Trener: Kladnik. PON: Grimaldi in Ciglani.

Bor: Bole 5 (-, 1:3, 1:5), Madonia 4 (0:1, 2:4, 0:4), Creatin (-, -, 0:2), Meden 26 (6:10, 10:24, 0:6), Contento, Babich 10 (-, 2:2, 2:5), Sosič 14 (8:8, 3:5, 0:2), Zivic 8 (-, 4:11, 0:3), Fumarola 15 (2:2, 5:6, 1:2), pertot 4 (-, 2:2, -), Favretto n.v. Trener: Popovič. PON: Bole, Meden, Sosič.

V finalu deželne C-lige bo tretji zapored igral Breg, ki je sinoči v odločilni, tretji polfinalni tekmi končnice v nabito polni dolinski telovadnici premagal Bor Radensko. V finalu ga čaka San Daniele (UBC je sinoči premagal z 88:87), ki ga je Breg v gosteh že enkrat premagal, v dolinski telovadnici pa visoko izgubil: »Muslim, da nam motivacija proti takemu nasprotniku ne manjka, saj smo doma izgubili za kar 30 točk,« je včeraj o finalu že razmišljal trener Klemen Kladnik. Breg bo prvo tekmo finala igral že v soboto v San Danieleju.

Breg si je tretjo zaporedno vstopnico v finale priprjal po napeti in izenačeni tekmi, v kateri pa je imel že od samega začetka vajeti igre v svojih rokah: skratka, podobno kot na prvi tekmi, kjer se Bor ni predal vse do konca, nikakor

DRŽAVNA DIVIZIJA C Jadranov «rabelj» Padova brez finala

Finalista končnice državne divizije C sta videmski APU in Montebelluna. Videm je v polfinalu že po dveh tekma odpravil Marghero, Montebelluna pa je sinoči v 3. tekmi po dveh podaljških z 89:87 premagala Broetto Padovo, ki je v četrtnfinalu izločil naš Jadran.

več fotografija na
www.primorski.eu

Uvrstitev v finale pomeni veliko zadoščenje, še večje, če jo dosežeš po zmagi v derbiju ...

KROMA

pa ni uspel vsiliti svojega ritma. Že v prvem delu je Breg s Ciglianijem in Albertom Grimaldijem povedel z 19:10 in 20:12, s čimer je dokazal, kdo je gospodar v Dolini. To je bil sicer le uvod, saj je Bor, ki je v prvem delu deloval preveč statično, stopil v ospredje v začetku druge četrtine, ko se je približal na točko (27:26), predvsem po zaslugu sproščene igre v napadu in agresivnejše obrambe. Izenačenost z rahlim vodstvom Brega se je nadaljevalo vse do tretje četrtine, ko je Bor z navezo Meden - Sosič prvič povedel (44:45), po tehnični napaki in izključitvi Ciglianija pa v pičli minuti povčal vodstvo na plus 7 (45:52). To je bila naposled edina reakcija borovev, ki so se v nadaljevanju preveč zanašali na individualne akcije, namesto da bi pokazali svojo skupinsko moč. Breg, ki je s Semcem na čelu ohranil mirno kri, je še pred koncem tretje četrtine vzpostavil začetno razmerje sil (52:52). Glavne mejnike tega polfinalnega srečanja je Breg postavil v zadnji četrtini: z delnim izidom 20:2 (79:63) in osmimi zapo-

rednimi uspešnimi napadi, ki sta jih podpisala razpoloženi Gori in Kos, je dobil krila in tudi zapečatil končno zmago. Bor se ni vdal, pol minute pred koncem se približal na pet točk (86:81), a je bilo tedaj že prepozno.

Trener Brega Kladnik: Ključ zmagaje je bila obramba, dobro smo zaustavili predvsem Zivica in Medna. Vsekakor čestitam Boru, vse tri tekme so bile kvalitetne. Skratka, finale pred finalom.

Trener Bora Popovič: Zagotovo nismo igrali dobro v obrambi, dovolili smo jim preveč točk. Tudi v napadu nismo imeli ritma: 86 točk je dovolj za zmago, vendar ne ob taki obrambi.

Igralec Bora Zivic: Breg si je zaslužil zmago, pokazal pravi karakter, saj je odlično reagiral po poškodbi Marca Grimaldija. Mi smo igrali preveč nagonsko in nepovezano, v najpomembnejši tekmi sem tudi sam popustil.

Igralec Brega Gori: Zelo se veselim zmage. Pred tekmo smo hoteli izkoristiti domače igrišče in pokazati, da

Pot po soteski se vzpone za približno 500 m in je razdeljena na štiri odseke; prva dva sta nezahtevna, druga pa terjata zanesljiv korak na ponekod izpostavljeni, strni in mokri stezi. Na koncu soteske se lahko vzpnemo še na 1480 m visoki Kühweger Alm. S postanki in ogledi je predvidenih približno 7 ur hoje. Potrebna je dobra pohodna obutve.

Za prijave in informacije sta na razpolago tel. št. 040 413025 (odgovarja Marinka) ali na številko 3387758015 (odgovarja Patrizia).

Dan slovenskih planincev 2013

V soboto, 15. junija bo v Kamniški Bistrici velik praznik. Ob 120-letnici nekdajnega Slovenskega planinskega društva, danes Planinske zvezde Slovenije, ob 120-letnici PD Kamnik in 120-letnici PD Ljubljana-Matica bodo tu priredili Dan slovenskih planinskih doživetij.

Organizatorji so za priložnost pripravili vrsto pravih planinskih doživetij, primernih prav za vse. Otrokom so namenjeni: planinski izlet, lov na zaklad ter poljane zabave in delavnice.

je bil poraz v petek le spodrlsjaj. Seveda je odločala obramba, ko smo začeli zadevati od daleč pa smo pridobili še dodatno energijo. Čestitam Boru, ki ni nikoli popustil. (V.S.)

TENIS - Dekleta Gaje v deželni D1-ligi

Napredovanje je v njihovem dometu

Cirila devetti, Jessica Varlje, Lara Betocchi in Martina Bellinetti

KROMA

Teniška prvenstva, v katerih so zaposlene ekipe ŠZ Gaja, so zdaj v polnem teku. Z nastopi je začela tudi prva ženska ekipa, ki jo sestavljajo Jessica Varljen (16 let), Martina Bellinetti (15 let) in Lara Betocchi (13 let). Klub nizki povprečni starosti deklet, ki jih

»s klopi« vodi kapetanka Cirila Devetti, bi moralna Gaja v deželnem prvenstvu D1-lige odigrati vidno vlogo. Minimalni cilj je uvrstitev v polfinalno fazo (prvi dve mestni v vsaki od dveh skupin), v dometu deklet pa bi lahko morda bilo tudi napredovanje, saj se v višjo ligo selita dve ekipe, najboljša, to je TC Maniago, pa se je tik pred začetkom lige odpovedala nastopom. V prvem krogu so igralke našega kluba pometle z nasprotnicami TC Ronchi. Tri tekme, tri zmage brez

ŠOLSKI ŠPORT

Na deželnem finalu trije dijaki naših goriških šol

Najboljši dijaki in dijakinja višjih srednjih šol v atletiki so pred dnevi merili moči v Spilimbergu. Na deželno fazo šolskega tekmovanja se je uvrstilo tudi pet dijakov in dijakinja goriških slovenskih šol, nastopili pa so samo trije. Med njimi je tekmovala pokrajinska prvakinja Kristina Pahor, dijakinja znanstvenega liceja Gregorčič, članica atletskega kluba Nova Gorica, ki je bila v teku z ovirami 6. v času 16,59. Naraščajnica je pričakovala nekoliko višjo uvrstitev, saj tek z ovirami trenira tudi v klubu, vendar konkurenca je bila res na višku. Med naraščajnicami je nastopila tudi Martina Millo, državna rekorderka under 16, ki je zasluženo osvojila tudi deželni naslov. V skoku v daljino je kotalkarica Katja Pahor, 2. na pokrajinski fazi, osvojila 9. mesto s skokom 4,12, Adam Nanut, nogometni, pa je bil 7. v skoku v višino (1,65 m). Zaradi oddobjarske tekme je bil odsoten Jernej Terpin, sicer pokrajinski prvak v metu krogla, odsotna je bila tudi Ivana Radikon.

»Il Giulia«: Breg in Zarja zdaj v skupini poražencev

Na posezonskem nogometnem turnirju Il Giulia, ki ga v tem času vsako leto organizira tržaško društvo San Giovanni, sta ekipi Brega in Zarje po porazu v kvalifikacijah padli v skupino poražencev. Breg je v ponedeljek s 3:0 klonil pred ekipo S. Andrea, Zarja pa je s 4:0 izgubila proti Ponziani. Breg bo zdaj 3. junija igral proti Aurisnii, Zarja pa bo 4. junija igrala proti poražencu med Muggio in Esperio.

primorski_sport

primorski_sport

velike novosti v Centro Pelletterie

ulica Lamarmora 14 – blizu tržaškega sejmišča

UNO ZIP

SMART

PROJECT

ALISTAR

READY SPOT

LIGHT

LIGHT SPOT

Cel mesec
20% popusta
na vse
usnjene
torbice

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.20 in zatone ob 20.45
Dolžina dneva 15.25

V zadnjem območju nizkčetrtek se bo še vedno ega zračnega tlaka z mrzlim zrakom višinah. Ozračje bo zato nestabilno. Jutri in v soboto bodo dotele bolj severni tokovi, ki pa bodo še precej vlažni.

Po vsej deželi bo vreme nestanovitno s spremenljivo oblačnostjo. Pojavljale se bodo plohe in tudi nevihte. Ob morju bo pihal zmeren jugozahodnik. V hribih bo lahko nad okoli 1600 m snežilo.

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno, občasno bo deževalo, na Primorskem bodo tudi nevihte. Ponekad bo še pihal jugozahodni veter. Najvišje dnevne temperature bodo od 12 do 18 stopinj C.

Jutri bo oblačno s padavinami. Pojavljale se bodo tudi nevihte, ki bodo pogosteje na vzhodu.

Jutri bo večinoma oblačno, pogosto bo deževalo, ponekod bo pihal jugozahodni veter.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.24 najvišje 5 cm, ob 9.39 najvišje -36 cm, ob 17.35 najvišje 39 cm, ob 0.35 najvišje -12 cm.
Jutri: ob 4.57 najvišje 0 cm, ob 10.50 najvišje -30 cm, ob 18.14 najvišje 44 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 17,9 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m ..... 16 2000 m ..... -2
1000 m ..... 8 2500 m ..... -5
1500 m ..... 2 2864 m ..... -6
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah do 8 in v gorah do 8,5.

2008 - Na Primorskem je bilo čez dan nenavadno vroče za maj. Na Letališču Portorož so izmerili 33,2 °C, v Bilijah pri Novi Gorici 32,7 °C, v Godnjah na Krasu 32,0 °C, v Ilirski Bistrici 31,1 °C in v Bovcu 30,8 °C.

LONDON - Tuji prišleki ogrožajo štirikolesne britanske »domorodce«

Klasičnim taksijem trda prede

V zadnjih dneh se je v nekaterih britanskih medijih pojavila novica o finančnih težavah podjetja London Taxis International, kjer trenutno še vedno nastaja edini pravi spiritualni naslednik legendarnih londonskih »black cab« taksijev.

Za težave slavnih, namensko zasnovanih štirikolesnih britanskih »domorodcev« so krivi predvsem tuji prišleki (nissan NV200 in mercedes-benz vito), ki so britanskemu taksiju na londonskih ulicah v zadnjih dveh letih odvzeli veliko strank. Svoj delež pri uničenju »domorod-

cev« bodo sedaj prispevali še Kitajci, točneje znamka BYD, ker je v teh dneh s podjetjem greenmotocars (drugi največji londonski ponudnik taksij storitev) podpisala memorandum o soglasju, ki predvideva, da bo po londonskih ulicah v drugi polovici leta 2013 vozilo najmanj 50 striktno električno gnanih taksijev znamke BYD.

Po mnenju kitajskega proizvajalca gre v primeru modela e6 za 5-sedežni »crossover«, ki ponuja uporabnikom veliko udobja in prostora, zato je idealen za taksi službe po celi svetu. Kot dokaz o zanesljivosti in kvaliteti so Kitajci ome-

nili podatek, ki pravi, da so uporabniki do sedaj s temi striktno električno gnanimi modeli prevozili že približno 22 milijonov kilometrov. Za samodejno premikanje kitajskega taksija s električnim motorjem s 75 kW, ki črpa energijo iz vgrajenih železo-fosfatnih akumulatorjev. Kitajci zagotavljajo, da lahko e6 z enim samim polnjenjem akumulatorjev prevozi približno 300 kilometrov, največja možna hitrost pa znaša 140 km/h. Vgrajeni akumulatorji, ki so plod kitajskega znanja, naj bi lastniku omogočali približno 4.000 polnjenj in izpraznitve.

KIA - Spopad v razredu kompaktnih enoprostorcev je neusmiljen

Novi carens na voljo s petimi ali sedmimi sedeži in tremi različnimi motorji

Brezkompromisni boj, ki se že dalj časa odvija v razredu kompaktnih enoprostorskih avtomobilov ima nowega udeleženca. Novi Kia carens prinaša v ta razred veliko svežine. Za seboj ima že tri predhodnike in na zahtevnem evropskem avtomobilskem tržišču si bo skušal odrezati kar se da velik kos pogreče. Avtomobil je s 4,52 metra dolžine sicer rahlo krajši od predhodnika, a so mu medosno razdaljo raztegnili na kar 2,75 metra in s tem dosegli prostorno in udobno potniško kabino, s prepričljivo velikim prtljažnikom. In kar še zdaleč ni nepomembno, carens je z všečno zunanjostjo, usklajeno s hišnimi oblikovalskimi zapovedmi, privlačen tudi za tiste, ki morda doslej niso razmišljali o enoprostorskem avtomobilu.

Notranjost je kar skladno oblikovana: na novo oblikovana instrumentna plošča je pregledna, vsa stikalaa so na dostopnih mestih, opazna je pozornost za podrobnosti, na primer kovinske obrobe stikal za odpiranje stekel, tudi uporabljeni materiali puščajo dober vtis. Skupaj s prostornostjo, udobjem in občutki med vožnjo se carens zlahka meri z vsemi razrednimi tekmcemi. Kiini notranji arhitekti so potniško kabino zasnovali tako, da je v njej lahko pet ali sedem sedežev. Mogoče si je omisliti tudi vrsto asistenčnih sistemov, od elektronike za samodejno parkiranje do opozorilnika za nenamerno menjavo voznega pasu in navigacije, za katere obljubljajo sedemletno brezplačno posodabljanje kartografije.

Pogon so namenjeni trije različni motorji, bencinski je 1,6-litrski štirivaljinik GDI s 135 KM, ki je prožen in tih, a rahlo prešibak. Na evropskih trgih bo najbrž največ zanimanja za 1,7-litrski turbodieselski motor, ki je na voljo v dveh izvedbah, šibkejši razvije 115 KM, bolj prepričljiv pa je vsekakor močnejši s 136 KM. Pri vseh motorjih se moč na pogonski kolesi prenaša z natančnim šeststopenjskim menjalnikom, za oba močnejša je mogoče dobiti tudi šeststopenjsko avtomatiko.

Cene so tudi še kar zanimive, saj velja 1.6-kubična bencinska različica 19 tisoč evrov, dizelski 1.7 CRDI 136 KM dobite za 21.500 evrov, najdražji pa je najmočnejši GRDI, ki velja 22.100. V prvih treh mesecih prodaje pa so pri Kii predvideli tudi posebne popuste.

Pred 20 leti prenehali izdelovati popularni volvo 240

V začetku maja je minilo 20 let od konca proizvodnje Volvovega najbolj prodajnega modela, serije 240. V 19 letih so izdelali kar 2,9 milijona primerkov. Vozilo je bilo sprva tarča kritik zaradi svoje dolgočasne in kockaste oblike, vendar je med svojo življensko dobo uspelo postaviti mednarodne standarde za varnost in okolje. Na ta avto sem še posebno vezan, saj me je v začetku 80. let pripeljal marsikam, s težkim srcem sem ga prodal prijatelju, ki mi je po petih letih telefoniral in protestiral, češ da mu je crknila baterija ...

Kot serija 140 nekaj let pred tem, je bila serija 240 lansirana tudi v luksuznejši karavanski različici s 6-valjnim motorjem – seriji 260. Volvo 245 je postal sinonim za karavan. Resnično vsestransko vozilo, ki ga je bilo zabavno in udobno voziti, čeprav je bil vse prej kot varčen. Ponašal se je s tedaj najvišjo stopnjo varnosti na avtomobilskem trgu. Na koncu svoje življenske dobe je bil 240 na voljo samo kot 5-vratni karavan in je doživel pravo renesanso, ko je nenadoma postal avtomobil, ki so ga imeli mnogi evropski yuppi. V Italiji je bil 240 polar najbolj priljubljen avtomobil med mladimi in je dosegel kulturni status.

